

Navraag
Meryame Kitir

Strandbeesten en spinnen slaan de brug tussen kunst en wetenschap (p. 16)

De KU Leuven gaat in zee met 7 centra voor volwassenenonderwijs

Lerarenopleiding KU Leuven over heel Vlaanderen

Vanaf 2019 kun je een 'educatieve master' van de KU Leuven behalen in minstens 7 verschillende CVO's over heel Vlaanderen. Het gaat om de vroegere lerarenopleiding, die hervormd is.

Tekst Simon Grymonprez

Vorig jaar in maart kondigde minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) de eerste stappen van de hervorming van de lerarenopleiding in Vlaanderen aan.

Voor de student aan de KU Leuven betekent dit concreet dat je vanaf 2019 twee opties hebt om leraar te worden in het secundair onderwijs: ofwel volg je aan de KU Leuven na je bachelor een 'educatieve master' (tussen 90 en 120 studiepunten) en kan je daarna les geven, ofwel volg je na je 'gewone' master een verkorte educatieve master. Die laatste, de verkorte educatieve master, zal je kunnen volgen aan een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO), al blijft het een universitair diploma.

Hoewel de conceptnota nog in decreten moet worden gegoten, sloeg de KU Leuven in juli de handen in elkaar met zeven van de negen katholieke CVO's. Zij vormen nu een 'consortium', een soort permanent overlegorgaan. Het consortium heeft twee doelen: enerzijds wil de KU Leuven de uitwerking van de conceptnota met zoveel mogelijk gewicht in de schaal de richting in sturen die zij wil. Anderzijds richt de KU Leuven een soort nieuwe 'associatie' op: de universiteit zal met deze zeven CVO's een éénjarige educatieve master inrichten.

Veel vragen open

Concreet wil dat zeggen dat het vanaf 2019 mogelijk wordt op zeven verschillende plaatsen in Vlaanderen een universitair diploma in de

lerarenopleiding te volgen aan een CVO. Dit diploma wordt dan uitgegeven door de KU Leuven.

'De bedoeling is om tussen een aantal partners die elkaar gevonden hebben rond een aantal kwaliteitsstandaarden een gemeenschappelijke visie rond onderwijs te ontwikkelen', reageert vicerector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt. 'Nu kijken we hoe we in aanloop naar het decreet een samenwerking vorm zullen geven. Op die manier hopen we een positieve bijdrage te geven aan het uitschrijven van het decreet.'

'Er zijn nog heel veel vragen open', vindt Pollefeyt. 'Het is door aan de slag te gaan dat je de vraag stelt: Hoe zou je dat kunnen doen? Hoe kan je het organiseren of inrichten?'

Wat ook meespeelt om met de katholieke CVO's in zee te gaan, is het project van de katholieke dialoogschool (het project van het katholiek onderwijs om identiteit en diversiteit met elkaar te combineren binnen het secundair onderwijs). 'We willen graag een lerarenopleiding met alle katholieke lerarenopleidingen die voorbereid op die dialoog tussen identiteit en diversiteit', aldus Pollefeyt.

Andere universiteiten hebben nog geen dergelijk samenwerkingsverband opgericht, althans niet publiek. Of de KU Leuven er vroeg bij is? 'De overheid zegt: begin maar met constructies in elkaar te steken', reageert Pollefeyt. 'Andere universiteiten zijn ook volop bezig.'

'Er zijn nog heel veel vragen open'

DIDIER POLLEFEYT
VICIRECTOR ONDERWIJSBELEID

Toch is de snelheid waarmee de universiteit handelt opvallend. De conceptnota werd in maart voorgesteld. Twee maanden later publiceerde *De Standaard* een open brief, getekend door een veertiental CVO's, waarin diezelfde CVO's zich tegen de hervorming van de Onderwijsminister kanten. Twee van de veertien ondertekenaars waren CVO VTI Brugge en CVO VTI Leuven. Weer twee maanden later sluiten deze twee CVO's zich aan bij het KU Leuven-consortium, dat zich expliciet voorstander toont van de conceptnota. Een bocht van 180° in twee maanden tijd. De overredingskracht van de KU Leuven is groot, zo blijkt.

Over welke CVO's gaat het?

LIMLO in Diepenbeek, KISP in Gent en Aalst, HIK in Geel, VIVO in Kortrijk, VTI Leuven, VTI in Brugge en TNA in Antwerpen

Drinken studenten te veel in?

Leuvense studentenkoepel start met campagne tegen indrinken (p.3)

Dossier Turkije
Democratie of dictatuur?
(p. 8-9)

Dorstig naar OASEs

EDITORIAAL

Op pagina vier en vijf van deze krant lees je een uitgebreide analyse van de meest radicale vorm van onderwijsinnovatie van de laatste jaren aan de KU Leuven: OASE van de faculteit Wetenschappen.

De redenering is simpel. 'Wij zijn wetenschappers, laten we dan ook onze onderwijsvorm en didactiek baseren op wetenschap.' Jarenlange brainstorm, vergaderingen en discussie gingen eraan vooraf, maar in 2013 werd OASE uiteindelijk geïmplementeerd. De helft minder contacturen, moderne onderwijsmodellen en een ander evaluatiemodel... en dat allemaal voor de volledige eerste bachelor fysica en wiskunde. OASE moet wel de meest gedurfde en verregaande vorm van onderwijsinnovatie zijn die deze universiteit kent.

Na drie jaar maakt de faculteit Wetenschappen een evaluatie op. Die evaluatie is zeker niet louter positief. Zo kan statistisch niet worden bewezen dat studenten significant beter scoren. Een groot aantal studenten klaagt ook over stress tijdens het semester, door de permanente evaluatie.

Die resultaten worden ook niet verhuld of goedgepraat, integendeel. Het adagium 'onderwijs baseren op wetenschap' blijft aan deze faculteit gelden. Ook al is het project na drie jaar niet volledig wat men voor ogen had. Het siert de faculteit dat ze zo open en

transparant is om de vele goede kanten én mindere neveneffecten van OASE te duiden.

Dat is meteen wat het hele OASE-verhaal zo aantrekkelijk maakt: over de precieze invulling en inhoud zelf valt te discussiëren, maar de manier waarop de faculteit het project aanpakt, verdient lof. Men durft het project op poten te zetten, het experiment te laten lopen en op een wetenschappelijk gebaseerde manier aanpassingen te maken.

Het OASE-project móét een voorbeeld zijn voor onderwijsinnovatie aan deze universiteit, zowel inhoudelijk als vormelijk. Laat onderwijsconservatisme varen. Verander onderwijsvormen waarvan klaar en duidelijk is dat ze niet goed werken. Laten we ook behouden wat goed is.

'We hopen dat dit rapport ook andere opleidingen, tot ver buiten de faculteit Wetenschappen, kan inspireren', concludeert het eindrapport van OASE. Wij zijn even dorstig.

Simon Grymonprez

Hoofdredacteur van deze krant. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

SPLINTER

Plaatsen van gebeuren

Vorige week kon u bij *Veto* nog lezen hoe het academiejaar luisterrijk werd geopend met de ietwat pompeuze stoet der togati.

Na een rustige eerste week trekt de locomotief die het academiejaar heet zich echter volledig op gang. Tussen al de toekomstige papers, feestjes en extracurriculaire engagementen door, word je als student bovendien nog eens in de les verwacht.

Deze splinter gaat dan ook over de hoorcolleges. Hier geen metafysische beslommingen of politiek gloeiend heet nieuws. Ik wil u, lezer, simpelweg overtuigen om naar de les te gaan. Ondanks die overvolle agenda. Ondanks zij die beweren dat je kunt slagen zonder colleges bij te wonen. Ondanks al het materiaal dat online beschikbaar is.

Elk jaar zijn er namelijk weer pedagogen die in een hoerastemming de hoorcolleges dood verklaren. Voortaan zet men beelden van de les online, de cursus en slides gooit men op Toledo, communiceren gebeurt via forums en sociale media. Elk fysiek contact is klaarblijkelijk uit den boze. Driewerf hoera voor de digitale wereld!

Voor de studenten die het al hebben opgegeven om naar de les te gaan, klinkt dit als muziek in de oren. Dertien weken leven als een *bon vivant* en dan een maandje cursussen memoriseren, meer is er niet nodig voor een diploma. Het lijkt me echter dat ook zij, net als degenen die de hoorcolleges dood verklaren, voorbij gaan aan de essentie van een universitaire opleiding.

Waarom dan? Allereerst is een hoorcollege een trefplaats tussen studenten onderling en tussen studenten en professoren. Het sociale contact staat daarbij centraal – een niet onbelangrijk gegeven in onze online maatschappij waarin jongeren meer dan ooit kampen met depressies en eenzaamheid. Laat jongeren niet achter hun computer naar opgenomen colleges kijken. Laat de professoren afdalen uit hun ivoren toren om in dialoog te treden met niet-vakspecialisten.

Nog veel belangrijker is de doelstelling van een universitaire opleiding. Onze rector zal instemmend knikken, maar de essentie is om studenten te vormen tot zelfbewuste en mondige burgers. Een cursus leren kan iedereen en overal. Een syllabus inleiding tot X brengt je feitelijke kennis bij, maar verrijkt je persoonlijkheid daarom niet, maakt je nog niet tot een kritische burger. Er is dan ook niemand die in januari tijd heeft om stil te staan bij de leerstof, om te reflecteren, om af te dwalen op de gedachten van een filosoof, om de schoonheid van een wiskundige formule te aanschouwen. Dat gebeurt allemaal tijdens een hoorcollege – de boksring waarin bestaande ideeën klappen krijgen of tenminste op de proef worden gesteld.

De verrijking en ontplooiing van je persoonlijkheid, de essentie van eender welke opleiding, vindt plaats voor de blokmaand. Het doet er niet toe hoeveel kennis je meeneemt uit de les. Het gaat om die charismatische, begeisterende en inspirerende professoren. Zij die je altijd bijblijven, die je aanzetten om te denken, die je omver blazen met hun kennis en die je uitdagen om anders naar de dingen te kijken. Het zijn de professoren – of dat horen échte professoren te doen – die je persoonlijkheid vormen. Niet een handboek.

Ga daarom naar de les. Laat je inspireren. En durf vooral vragen stellen. In het echt, aan de professor. Ja, vooral dat.

Jente Van Lindt

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Drinken studenten

te veel in?

Studenten sensibiliseren
rond alcoholgebruik

De Leuvense studentenkoepel houdt een sensibiliseringscampagne rond verantwoord indrinken. De actie focust vooral op de overlast die het voor omwonenden kan veroorzaken.

Tekst Arne Sonck
Beeld Anneleen van Kuyck

Jaarlijks organiseert de Leuvense Overkoepelende Studentenorganisatie (LOKO) een Oktobercampagne die moet sensibiliseren rond overlastthema's. Dit jaar draait de campagne rond indrinken: met een hele resem aan acties wil LOKO duidelijk maken dat indrinken op kot overlast veroorzaakt en aanmoedigen tot verantwoord drinken in de fakbars of op de fuiven. Dat doen ze in samenwerking met de politie, de stad, de KU Leuven en de UCLL.

'Als studenten indrinken gaat dat gepaard met grote hoeveelheden alcohol, wat vaak zowel voor de omwonenden als later op straat veel overlast kan veroorzaken', vertelt Pieterjan Vaneerdewegh, overlastmandataris bij LOKO.

'Indrinken veroorzaakt op vele vlakken overlast,' vult Bieke Verlinden, schepen van studentenzaken (sp.a) aan, 'op kot, onderweg en ter plaatse zelf. De klachten zijn niet uitsluitend van Leuvenaars alleen. Evenzeer brengt

het overmatig indrinken op kot ook ongemakken mee naar medestudenten. We willen dat het aangenaam wonen en verblijven is voor iedereen en hopen dat iedereen verantwoordelijkheid voor en naar elkaar toe opneemt.'

Sterke drank

Indrinken is echter problematischer dan overlast voor medebewoners. Onderzoek toont aan dat jongeren die aan indrinken doen vatbaarder zijn voor intoxicatie en een grotere kans lopen om later overmatig te drinken en alcoholgerelateerde problemen te ondervinden. Dat zou vooral komen omdat er dan langer wordt gedronken.

Daarom is het jammer dat de campagne vooral focust op het overlastaspect en niet op het overmatige drankgebruik, waarvan het vooral wil vermijden dat het thuis gebeurt.

Vaneerdewegh legt uit: 'We leggen de focus vooral op de overlast die gepaard gaat met het fenomeen. We pleiten altijd voor verantwoord alcoholgebruik, maar dat thema is vorig jaar al uitgebreid aangehaald. Bovendien merken we dat studenten op kot meer sterkedrank drinken; er is een enorm verschil tussen indrinken met vijf pintjes in de fakbar of sloten goedkope wodka naar binnen hijsen op kot.'

Dat vindt ook studenteninspecteur Rik De Langhe: 'We willen vooral gewone alcoholische dranken promoten, in tegenstel-

'Er is een enorm verschil tussen indrinken met vijf pintjes of sloten goedkope wodka naar binnen hijsen'

PIETERJAN VANEERDEWEGH
OVERLASTMANDATARIS BIJ LOKO

ling tot sterkedrank. Bovendien willen we ook de boodschap meegeven dat het niet mis is om nuchter te zijn.'

Verder is volgens De Langhe de fakbar een betere plaats om alcohol te consumeren: 'Er zijn daar ook stewards, die de situatie in de hand hebben indien het misloopt. Wanneer studenten al vroeg in de avond alcohol beginnen drinken, kan het ernstig fout gaan, ik denk dat elke collega wel erge gevallen kan opsommen. Eens bleef er zelfs een student drie weken in coma.'

Om de studenten vroeger van hun kot naar de fakbar te halen organiseert LOKO verscheidene acties. 'Tijdens de komende twee weken zal je als je vroeger op een feestje aankomt een tombolabandje krijgen', vertelt Vaneerdewegh, 'Daarmee kan je dan prijzen winnen zoals een combiticket voor Werchter of Les Ardentes.'

'Die prijzen worden uitgedeeld op donderdag 13 oktober op de Aperitief Collectief, een gezamenlijk indrinkmoment in het stadhuis. De bedoeling is vooral om er een gezellig evenement van te maken dat benadrukt dat je de sfeer van op je kot ook ergens anders kan ervaren waar je minder overlast veroorzaakt.'

Ook zal LOKO in de loop van de campagne, die loopt van 3 tot 13 oktober, samen met de studentenflink op pad gaan om studenten die in de vroe-

ge late avond nog nuchter zijn, te belonen met een VIP-diner in de Alma.

Of de actie ook effectief studenten minder zal laten indrinken, is koffiedik kijken. 'Het is altijd moeilijk om het effect van zo'n actie in te schatten', vertelt De Langhe. 'Wij weten ook wel dat we met zo'n actie het fenomeen niet kunnen uitroeien, maar we willen vooral sensibiliseren zodat studenten beseffen dat het indrinken misschien niet zo prettig is voor de mensen rond hen', concludeert Vaneerdewegh.

'Als studenten indrinken gaat dat gepaard met grote hoeveelheden alcohol'

PIETERJAN VANEERDEWEGH
OVERLASTMANDATARIS BIJ LOKO

We willen vooral gewone alcoholische dranken promoten, in tegenstelling tot sterkedrank'

RIK DE LANGHE
STUDENTENFLINK LEUVEN

ALTERNATIEVE ONDERWIJSVORM BIJ FACULTEIT WETENSCHAPPEN GEËVALUEERD

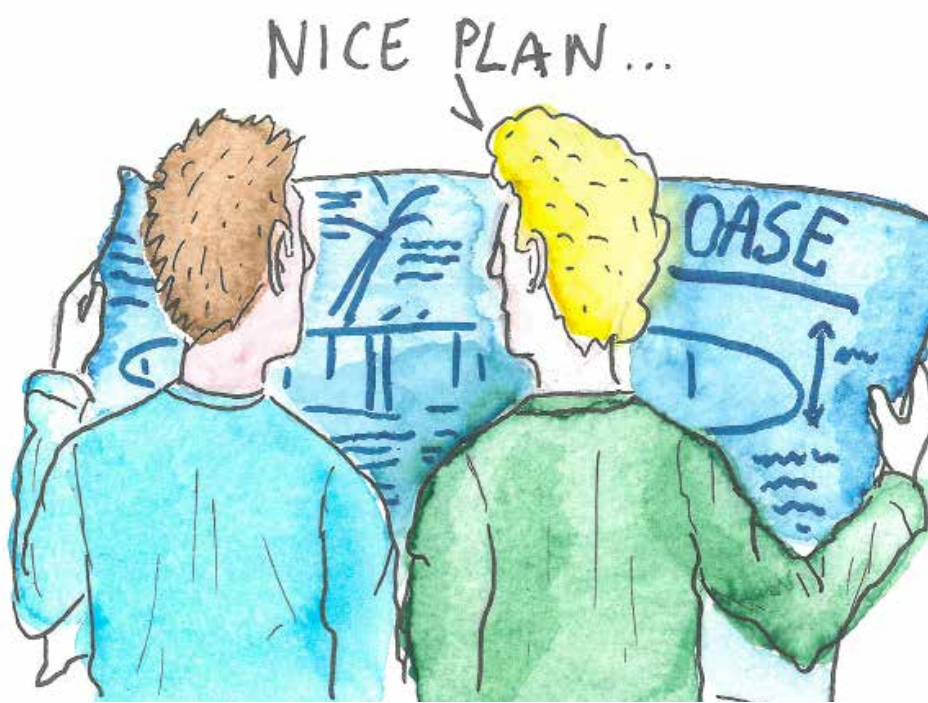
Beter leren, te veel stress

Minder lessen, een kortere examenperiode ... Met OASE wil de faculteit Wetenschappen haar voortrekkersrol als onderwijs-innovator binnen de KU Leuven onderstrepen. Tijd voor een evaluatie.

Tekst Noah Fuhrmann en Simon Grymonprez

Beeld Martijn Stoop

Wat is OASE?

Een kleiner aantal contactmomenten moet intensiever en met meer interactie ingaan op de leerstof

Met de invoering van OASE ('Onderwijsorganisatie met Alternatieve Semesterindeling en Evaluatie') wilde de faculteit Wetenschappen komaf maken met enkele pijnpunten van het klassieke onderwijsmodel. De faculteit sleutelde hiervoor aan de huidige semesterindeling in dertien weken les en vier weken examens en blok.

OASE programmeert één OPO (opleidingsonderdeel) per dag gedurende vijftien lesweken, daarna volgt een blok- en examenperiode van twee weken. Tijdens de lesweken is er per dag een maximum van vier uren aan contactmomenten (colleges en oefenzittingen). Ten slotte worden klassieke examens voor een deel vervangen door permanente evaluatie.

Krachtlijnen

OASE is gebouwd op drie krachtlijnen, die elk een probleem van het huidige onderwijs, althans volgens de faculteit Wetenschappen, moeten oplossen.

Veel studenten kunnen tijdens de lesweken en colleges de leerstof niet tijdig verwerken, waardoor contactmomenten (en dus klassieke hoorcolleges) minder nuttig worden. Het grootste deel van het leerproces gebeurt tijdens de blok, wanneer het contact met docenten erg beperkt is. OASE wou het leerproces en de begeleiding van studenten beter op elkaar afstemmen door tussen de lessen door meer ruimte voor zelfstudie te geven.

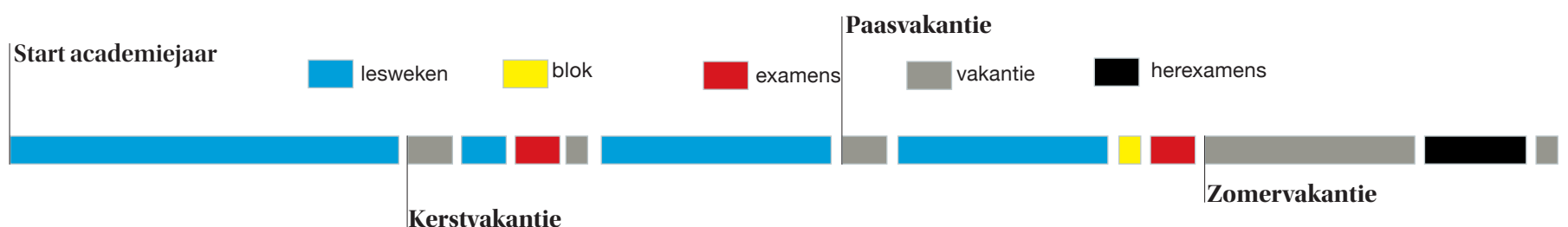
Studenten worden in het huidige systeem te weinig aangemoedigd om lessen voor

te bereiden, vindt de faculteit. Alle leerstof wordt tijdens een groot aantal colleges overgedragen en de verwerking moet nadien gebeuren, hoewel de tijd daarvoor meestal ontbreekt. OASE vervangt het huidige presentatie-assimilatiemodel door een voorbereidings-feedbackmodel (het zogenaamde *flipped classroom*-model). Een kleiner aantal contactmomenten moeten intensiever en met meer interactie ingaan op de leerstof, in plaats van die gewoon te beschrijven. Hierdoor is er meer tijd voor zelfstudie en een grondige voorbereiding.

De blokperiode is voor studenten erg stresserend. Die piekbelasting wordt bij OASE gespreid over het hele jaar door meer permanente evaluatie. Zo moeten studenten bij 'formatieve evaluatie' tijdens de voorbereiding zelf oplossingen voor oefeningen zoeken. Die oplossingen worden vervolgens in het contactmoment uitgebreid besproken. Daarnaast komt er ook meer 'summatieve evaluatie': toets- en feedbackmomenten die meetellen voor de eindscore.

Het OASE-project heeft al een lange weg afgelegd. Na een haalbaarheidsstudie van de faculteit bleek duidelijk dat er nood was aan een alternatief onderwijssysteem. Vervolgens gingen de initiatiefnemers na hoe het nieuwe systeem te implementeren. OASE werd gedurende twee jaar (van 2011 tot 2013) voorbereid en de daaropvolgende twee jaar (van 2013 tot 2015) effectief ingevoerd in de eerste bachelorfase wiskunde en fysica.

Academiejaar in OASE

Fysicus Carl Wieman

De inspiratiebron

De literatuur over onderwijsvormen is enorm. De faculteit had bij het uitwerken van OASE een grote inspiratiebron op het oog: de Amerikaan Carl Wieman.

Fysicus en onderwijspedagoog Wieman doceert aan Stanford University. Hij is wereldberoemd als voorvechter van activerend onderwijs. Tijdens zijn eerste jaren als professor

aan de University of Colorado Boulder merkte hij op dat zijn studenten, hoe goed hun punten ook waren, moeite hadden met zelfstandig en conceptueel denken. Wieman verdiepte zich in de literatuur en experimenteerde vervolgens zelf met activerende leer- en doceervormen.

Eén van Wiemans bekendste experimenten gaat als volgt. Hij vergelijkt twee contrasterende

onderwijsvormen voor een wetenschapsles in een grote groep. De controlegroep wordt gedoceerd door een ervaren en goede professor binnen de context van een klassiek hoorcollege. De experimentgroep wordt door een onervaren, jonge onderzoeker gedoceerd, maar op een activerende manier: studenten moeten actief mee-

denken, taken maken en discussiëren. De lessenreeksen lopen één week. Op het einde van de week volgt een toetsmoment.

Wat blijkt? De studenten van de tweede groep, met activerend onderwijs én onervaren post-doc'er, blijken tot twee keer zo hoog te scoren als de groep die de klassieke hoorcolleges volgde.

De evaluatie

Stress blijft

In maart dit jaar werd het eindrapport gepubliceerd met daarin een uitgebreide evaluatie van het project. Professor Peter Lievens, promotor van OASE en decaan van de faculteit Wetenschappen, is zeer tevreden over het project: 'In het OASE-model is er meer gesprek en interactie in de lessen. Studenten krijgen de reflex om echt aan de slag te gaan met de leerstof die aangeboden wordt.'

De evaluatie van OASE gebeurde zowel kwantitatief, bijvoorbeeld op basis van de studieresultaten, als kwalitatief, door bevestigingen. 'We peilden naar de meningen van studenten en docenten. De meesten zijn erg enthousiast', vertelt professor Lievens. Maar hoe goed doet OASE het nu eigenlijk op haar drie voordien uitgestippelde krachtlijnen? En wat zeggen de cijfers?

Allereerst moest OASE de lessen en het leerproces van de studenten meer gelijk laten lopen. Hiervoor werd het uurrooster gewijzigd en kwamen er dagelijks al dan niet begeleide zelfstudie sessies. Die aanpak werpt nu zijn vruchten af, zo blijkt. Uit bevestigingen van zowel studenten als docenten komt naar voren dat studenten al vanaf het begin van het academiejaar aan de slag gaan met de leerstof en veel minder uitstelgedrag vertonen. Bovendien zorgen intense interactiemomenten met monitoren en assistenten ervoor dat studenten meteen weten wat er van hen verwacht werd.

De tweede krachtlijn van OASE is de nadruk op voorbereiding en feedback. Ook die doelstelling is zichtbaar in de praktijk. Didactische teams denken beter na over

Wat nu?

Het is duidelijk: de faculteit vindt het project een succes. Maar *what's next?* In het tweede jaar van het project (2014-2015) werd alvast beslist om OASE voort te zetten in de eerste bachelor fysica en wiskunde, maar dan als permanente onderwijsvorm.

Aan die onderwijsvorm is wel nog werk. De faculteit neemt de evaluatiepunten mee, sleutelt nog verder aan de formule en 'blijft verder evolueren in een zoektocht naar het ideale evenwicht', aldus het OASE-rapport.

Zo wil de faculteit de stress aanpakken die studenten ondervinden door de permanente evaluatie. 'Goede vormen van permanente evaluatie zouden niet tot stress mogen leiden, maar tot een betere begeleiding van het leerproces', vindt professor Lievens. 'Daar slagen we nog niet in, maar we zetten wel stappen vooruit.'

In plaats van zuiver op punten te toetsen, denkt de faculteit bijvoorbeeld aan andere vormen en soorten van taken en testen 'waarbij ook voldoende aandacht gegeven wordt aan eenvoudigere opgaven', stelt het rapport. 'Zo kunnen we helpen stress weg te nemen, het gevoel van competentie te verhogen en motivatie te bevorderen.'

De faculteit wil nu hard inzetten op de contactmomenten en die zo interessant mogelijk maken. Zo wil men de studenten de drive geven om actief te zijn en actief te leren.

Uitbreiding?

Of de OASE-vorm van onderwijs wordt uitgebreid naar de tweede en derde bachelor van

fysica en wiskunde, is niet duidelijk. 'Ik hoop dat studenten daar vragende partij voor zijn', reageert Lievens. 'We moeten vooral binnen de faculteit de discussie aangaan om te zien wat werkt en niet werkt en wat we bijgevolg breder kunnen implementeren.'

De komende jaren wil de faculteit positieve aspecten van het OASE-project uitbreiden naar andere opleidingen binnen de faculteit. 'Dat gaat over de startpunten', licht Lievens toe. 'Minder uren les, *flipped classroom*, degelijke evaluatiesystemen en meer aanzetten tot vroeger beginnen leren.' De discussie zal daarover aangegaan worden in de betrokken POC's, zo stelt het rapport.

Een zelfde model is niet wenselijk of mogelijk, zo stelt de faculteit. 'Duidelijk is wel al dat niet aan alle randvoorwaarden voldaan kan worden om OASE in de meest volledige vorm over te nemen in andere opleidingen. Zo is er een gebrek aan geschikte (activerende) leerruimtes, en is het praktisch onmogelijk om voor alle opleidingen één OPO per dag te programmeren.'

Een ambitieuze en actieve faculteit, zoveel is duidelijk. 'We hopen dat dit rapport ook andere opleidingen, tot ver buiten de faculteit Wetenschappen, kan inspireren en stimuleren om zelf aan de slag te gaan met meer activerend onderwijs', sluit het rapport af.

Lievens gaat trouwens nog een stap verder. 'Om het onderwijsmodel echt volledig uit te werken zoals we het geconcipieerd hebben, moeten we naar de volgende stap gaan: de blokperiodes en de septemberzitting afschaffen. Dat kunnen we niet als faculteit, wel als universiteit.'

'We weten nog niet genoeg over de studenten die op het nippertje wel of niet meekunnen'

PETER LIEVENS
DECAAN WETENSCHAPPEN

wanneer ze oefeningen opgeven, hoe die oefeningen eruit moeten zien en hoe feedback wordt gegeven. De aanpak verschilt echter sterk van vak tot vak. Bij sommige OPO's is er telkens maar een korte voorbereiding nodig. Andere lessen zijn dan weer volledig gericht zijn op vragen die tijdens de voorbereiding bij studenten opkomen. De grote verschillen tussen de vakken zorgen bij studenten soms voor onduidelijkheid wat er nu precies van hen verwacht wordt. Uit schriftelijke bevestigingen blijkt wel dat ze de leerstof beter begrijpen door die eerst voor te bereiden. Bovendien zorgt een meer uitgebreide voorbereiding voor een actieve, onderzoekende houding, al nam die voor sommige studenten ook te veel tijd in beslag.

Het toepassen van permanente evaluatie, de derde krachtlijn van OASE, leidt tot meer problemen. Tijdens de week waarin een vak geëvalueerd wordt, focussen studenten te veel op de toetsen. Dat gaat ten koste van de voorbereiding van andere vakken en zorgt op den duur ook voor toenemende stress.

Op vlak van studie-efficiëntie boekt OASE geen spectaculaire resultaten. Er sla-

gen iets meer studenten, maar dat aantal is statistisch niet significant. En dat ligt in de lijn van de verwachtingen, volgens Peter Lievens. 'We wisten vooraf dat slaagpercentages vooral afhangen van de manier waarop we studenten selecteren en niet zozeer van de semesterorganisatie.' Uit de cijfers blijkt dat de resultaten van studenten met een goede voorkennis wiskunde statistisch wél beter zijn.

Het aantal studenten dat verandert van richting blijft hetzelfde. Maar opvallend en zeer positief is dat studenten die besluiten om te veranderen dat wel vroeger beslissen in OASE. 'We identificeren veel sneller studenten die uiteindelijk niet geschikt zijn voor de opleiding', vertelt decaan Lievens. 'Goede studenten halen sowieso hun diploma: of het onderwijs nu op klassieke wijze of volgens OASE wordt ingevuld.'

De decaan maakt zich vooral zorgen om de middengroep: 'We weten nog niet genoeg over de studenten die op het nippertje wel of niet meekunnen. Motiveren we die extra of schrikken we hen juist af omdat de lat te hoog lijkt? Dat blijft een grote bezorgdheid.' Lievens vermoedt dat OASE tot beide opties leidt: motiveren én demotiveren.

'Goede vormen van permanente evaluatie zouden niet tot stress mogen leiden'

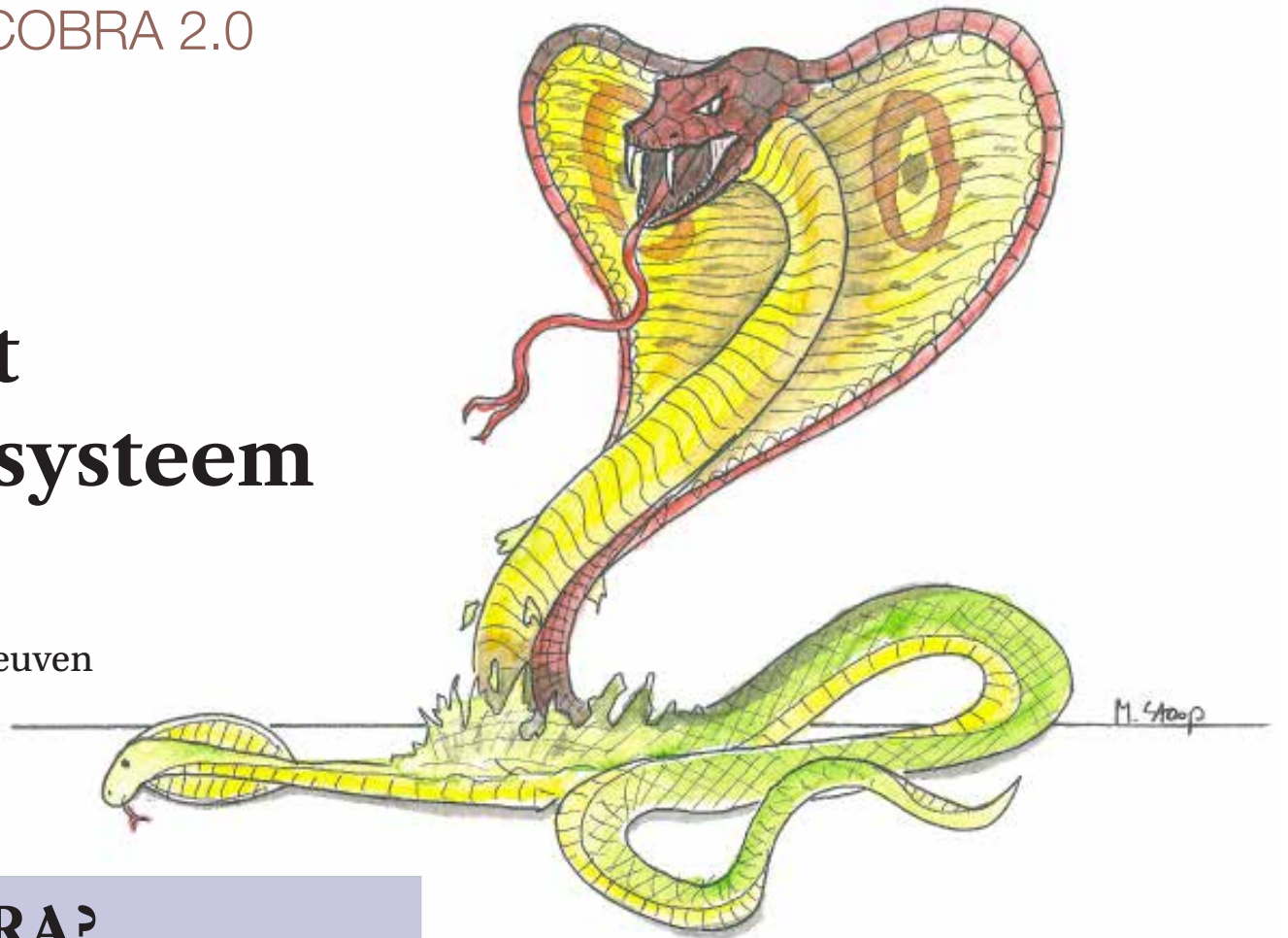
PETER LIEVENS
DECAAN WETENSCHAPPEN

VAN COBRA 1.0 NAAR COBRA 2.0

Meer geld en flexibiliteit voor geüpdatet kwaliteitszorgsysteem

COBRA 1.0 is niet meer, COBRA 2.0 is springlevend. Het interne kwaliteitszorgsysteem van de KU Leuven heeft een stevige update gekregen, waarin iedereen zich min of meer lijkt te vinden.

Tekst Simon Grymonprez

Vooraf: wat is COBRA?

Vroeger controleerde een externe 'visitatiecommissie' hoe goed het onderwijs aan de KU Leuven was. Nu controleert de KU Leuven zelf de kwaliteit van haar onderwijs. Dit systeem van zelfcontrole (dat men 'kwaliteitszorgsysteem' noemt) heet COBRA. COBRA werd vorig jaar voor de eerste keer getest aan deze universiteit.

COBRA bestaat uit drie niveaus: het onderste niveau is dat van alle opleidingen, gevolgd door een hoger facultair en tenslotte een universitair niveau. De basis van COBRA zijn gesprekken met de zogenaamde 'primaire actoren': studenten, do-

centen en medewerkers. Bij de proefdoorloop vorig jaar werden liefst 277 gesprekken gevoerd en 915 studenten en 968 docenten en medewerkers betrokken, gespreid over alle faculteiten en campussen. Op basis van die gesprekken werden werkpunten samengevat en besproken, tot het Gemeenschappelijk Bureau en de Academische Raad (AR, de jure het hoogste beleidsorgaan aan deze universiteit) toe.

Na de complete proefdoorloop werd het COBRA 1.0-proces geëvalueerd. Op basis van die evaluatie staat er nu een geüpdatete versie: COBRA 2.0.

Eind vorig jaar werd duidelijk dat de eerste proefdoorloop van COBRA bijsturing nodig had (zie kader voor meer uitleg). De werkdruk werd door de faculteiten als een enorme last ervaren, zeker omdat toen nog het plan op tafel lag om de COBRA cyclus, gesprekken, verwerking door POC's (zie kader), faculteiten en universiteit, jaarlijks te herhalen. 'Door de jaarlijkse cyclus kom je terecht in een *ratrace* waarin nieuwe voorstellen worden geponeerd zonder de tijd te hebben om er mee om te gaan', verklaarde Peter Lievens, decaan van de faculteit Wetenschappen, toen aan Veto.

Buiten de hoge werkdruk brachten de faculteiten andere werkpunten naar voren. De vragenlijst bij de gesprekken werd als te rigide ervaren met te weinig aandacht voor opleidings- of faculteitsspecifieke problemen of aandachtspunten. De selectie, aanwezigheid en representativiteit van de studenten die deelnemen aan de gesprekken, werd als ondermaats bevonden. Ook het gebrek aan een sterk 'extern perspectief', dat bij de vroegere visitaties wel aanwezig was, vonden veel faculteiten problematisch.

'Het spreekt voor zich dat zo'n systeem de eerste keer een aantal kinderziektes vertoont', vindt vice-rector Onderwijsbeleid Didier Pollefeyt. 'Cobra 1.0 was trouwens ook bedoeld als een proefdoorloop.'

Pollefeyt benadrukt dat de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organi-

satie, die binnenkort in het kader van de 'instellingsreview' onder andere COBRA onder de loep neemt, verwacht dat ook de universiteit kritisch tegenover haar eigen kwaliteitszorgsysteem staat. 'De aanpassingen zijn dus een vorm van zelfkritiek.'

Grotere draagkracht

Met de feedback van faculteiten moest de vicerector aan de slag. 'Ik heb met alle geledingen vergaderd om een consensus te vinden', aldus Pollefeyt. 'Zo heb ik gesprekken gehad met de faculteiten, drie weken lang, elke dag, telkens drie, vier uur. Dat was enorm intensief omdat het de kern raakt van ons onderwijs.'

Wanneer Pollefeyt in juni 2016 met een geüpdatete versie op de proppen komt, is de reactie positief. Het verzet van de faculteiten wisselt voor draagkracht. Een rondvraag bij heel wat decanen en vicedecanen Onderwijs leert dat velen zich in COBRA 2.0 kunnen vinden. De bereidwilligheid van vicerector Pollefeyt om het COBRA-proces serieus bij te sturen, wordt duidelijk geapprecieerd. De vicerector lijkt iedereen op dezelfde lijn te hebben gekregen, op tijd voor de komende instellingsreview.

De aanpassingen zijn dan ook niet min. De veruit belangrijkste aanpassing is de veranderde cycliciteit. Er wordt overgegaan naar een tweemaal tweejaarlijkse cycliciteit. In het eerste jaar worden gesprekken met de studenten gevoerd en verwerkt

in de POC. In het tweede jaar worden de werkpunten opgevolgd en 'opgeschaald' naar hogere niveaus zoals de faculteit en de universiteit, dat is meteen ook het jaar waarin we ons momenteel bevinden (academiejaar 2016-2017). Dit sluit de 'eerste cyclus' af. Het is ook mogelijk om de gesprekken te verspreiden over de twee jaar als dit de faculteit beter uitkomt.

De 'tweede cyclus' start met gesprekken met studenten, docenten en medewerkers. In het afsluitende jaar worden de gesprekken verwerkt, worden er externen bijgehaald en wordt alles weer opgeschaald naar de faculteit of de universiteit.

Een tweede belangrijke aanpassing is de vragenlijst. Er komt een verplichte, universiteitsbrede vraag, die handelt over de *disciplinary future self* of persoonsvorming. De faculteit, universiteit of studenten kunnen ook thema's aandragen. Volgend op de kritiek dat een sterk extern perspectief ontbreekt, wordt nu een jaarlijkse 1.000 euro per POC uitgetrokken om externen te betrekken.

Geen principes verloren

'We hebben gezocht naar manieren om het systeem hanteerbaarder te maken, zonder toe te geven aan de grondprincipes van het kwaliteitszorgsysteem', meent Pollefeyt. Die grondprincipes zijn: een autonome,

Belangrijkste veranderingen

► De vragenlijst.

De vijf richtvragen worden gereduceerd tot 1 verplichte, universiteitsbrede vraag, die handelt over de *disciplinary future self* of persoonsvorming. De faculteit, universiteit of studenten kunnen ook thema's aandragen.

► **Versterking extern perspectief.** Er wordt jaarlijks 1.000 euro per POC uitgetrokken om externen te betrekken bij het COBRA-proces.

► **Representativiteit.** Samen met statistici van de universiteit wordt een

manier ontworpen om de representativiteit van de studenten te verbeteren en de 'selectie van de deelnemers zo wetenschappelijk mogelijk te maken', aldus vicerector Pollefeyt.

► **De cycliciteit.** Er wordt overgegaan naar een tweemaal tweejaarlijkse cycliciteit.

CYCLUS 1: In het eerste jaar worden gesprekken met de studenten gevoerd en verwerkt in de POC. In het tweede jaar worden de werkpunten opge-

volgd en 'opgeschaald' naar hogere niveaus zoals de faculteit en de universiteit. Dit sluit de '1ste cyclus' af. Het is ook mogelijk om de gesprekken te verspreiden over de twee jaar.

CYCLUS 2: De tweede cyclus start met gesprekken met studenten, docenten en medewerkers. In het afsluitende jaar worden de gesprekken verwerkt, worden er externen bijgehaald en wordt alles weer opgeschaald naar de faculteit of de universiteit.

objectieve stem geven aan alle actoren (studenten, professoren en medewerkers) en het 'opschalingsprincipe', wat wil zeggen dat de verschillende lagen van de universiteit weten wat er gebeurt binnen het COBRA-proces en waar aan gewerkt moet worden.

'De cycliciteit is aangepast omdat je met een jaarlijkse volle COBRA een tsunami van zinvolle informatie creëert binnen de opleidingen, zonder dat je in diepte kan gaan werken', vindt Pollefeyt. Daarom werden de 'verwerkingsjaren', waarin geen gesprekken worden gevoerd, ingelast.

Pollefeyt wil hiermee de werklust verlagen. 'Het moet gezegd zijn: het heeft geen zin om een systeem af te schaffen (*de oude visitaties, red.*) dat te zwaar werd beschouwd, en dat nu te dupliceren binnen je eigen organisatie.'

Volledig nieuw zijn ook de opleidingsplannen, die er dit jaar moeten komen en waarvoor de O-middelen (centrale, universitaire middelen ter ondersteuning van onderwijsactiviteiten) van dit jaar zijn uitgetrokken.

Op basis van de output die uit COBRA voortkwam, wordt de opleidingen nu gevraagd heel concreet een plan op te stellen waarin staat wat ze willen realiseren, hoe ze dat willen doen, tegen wanneer en wie de actie uitvoert. 'Het is de bedoeling dat je dus goed kijkt dat alle aspecten goed afgedekt zijn', verduidelijkt de vicerector. 'Zo kun je eigenlijk op lange termijn plannen hoe je de kwaliteitszorg van je opleiding wilt monitoren.' Een proefproject bij Biomedici-

sche Wetenschappen werd door de faculteiten positief bevonden.

In cijfers

► Ter versterking van het 'externe perspectief' trekt men **1.000 euro per jaar per POC uit**, wat wil zeggen dat men meer externen zoals alumni, mensen uit de industrie of andere academische instellingen wil betrekken bij de onderwijs-evaluatie. Ook voor de facultaire datamanagers werden middelen voorzien. In totaal gaat dit over **400.250 euro aan recurrente middelen** voor alle POC's en faculteiten.

► Voor de uitwerking van opleidingsblauwdrukken en opleidingsplannen wordt **1.200.000 euro** uitgetrokken. Dit zijn de O-middelen (centrale, universitaire middelen ter ondersteuning van onderwijsactiviteiten) voor komend academiejaar.

► Ook de Associatie KU Leuven doet haar duit in het zakje. Vanuit het Onderwijsontwikkelingsfonds (OOF) wordt **329.004 euro** voor de faculteiten uitgetrokken om de overgang van COBRA 1.0 naar COBRA 2.0 te faciliteren.

'Het heeft geen zin om een systeem af te schaffen dat als te zwaar wordt beschouwd en dat te dupliceren binnen je eigen organisatie'

DIDIER POLLEFEYT
VICERECTOR ONDERWIJSBELEID

PRIESTER WIJDT LEGENDARISCHE FUIFZAAL IN

Fakbar Theologie

in 7 Oaks

De fakbar van Theologie verhuist. Die komt nu in de beruchte 7 Oaks, de fuifzaal die studenten meestal maar met één ding associëren: 'slechtgaan'.

Tekst Arne Sonck
Beeld Simon Leclercq

schap, fijne ontmoetingen, respect en steun voor elkaar', vertelt Marc Steen, de proost van Katechetika, over de plechtigheid.

Waarom ze verhuizen heeft volgens preses Niels Maris met functionaliteit en financiën te maken: 'Wij krijgen in de 7 Oaks een interessante deal voor zowel cantussen, fuiven als fakbar. Het M-café was gezellig, maar voor feestjes moesten we steeds uitwijken naar een zaaltje op de Oude Markt, dat kost veel geld.'

Iedere woensdag vanaf negen uur zullen vrijwilligers van studentenkring Katechetika het aparte zijzaaltje in de 7 Oaks draaiende houden. De fakbarprijzen zullen wel enkel gelden voor kringleden, vaste klanten en entourage.

Vanaf dit jaar zullen de theologiestudenten niet meer gaan feesten in het M-café, omwille van financiële en functionele redenen verplaatsen ze hun fakbar.

Van het M-café, de strakke bar verbonden aan het stedelijke Museum, naar de 7 Oaks; het is een hele verandering. Het danscafé dat tot in de erg late uurtjes volktrekt, staat niet bepaald bekend als heilig huisje. Het is de plek waar je naartoe gaat wanneer je na een hele avond feesten stomdronken bent en letterlijk met iedereen (en alles) naar bed zou gaan.

Inwijding

De nieuwe fakbar werd vorige week donderdag plechtig ingewijd door een priester: de proost van studentenkring Katechetika besprenkelde het voormalig oord van verderf met heilig wijwater en vergaf de 7 Oaks tot zeven maal zeventig maal zijn zonden. Daarmee vervolgen ze alvast de 7 Oaks-traditie van drank op de vloer in plaats van in de keel.

Er werd vooral zegen gevraagd voor de studenten die er komen: om groeiende vriend-

De proost van studentenkring Katechetika besprenkelde het voormalige oord van verderf met heilig wijwater en vergaf de 7 Oaks tot zeven maal zeventig maal zijn zonden

50% van studenten heeft sportkaart

De helft van de KU Leuven studenten heeft een sportkaart. Die kaart geeft toegang tot een gevarieerd aanbod van 75 sporten.

Tekst Nora Sleiderink

De afgelopen acht jaar had steeds 50% tot 55% van de studenten een sportkaart, dus de fluctuaties zijn nooit heel groot geweest. Zelf is de KU Leuven heel tevreden met die cijfers. 'Natuurlijk proberen we nog meer studenten aan het sporten te krijgen', voegt Pieter van Kelst van het Universitair Sportcentrum toe. 'Maar zeker in vergelijking met andere universiteiten is het een uitstekend cijfer.'

Dat meer studenten in Leuven de sportkaart aanschaffen, kan gemakkelijk verklaard worden door de prijs. Die bedraagt in Leuven €23, terwijl je voor zo'n kaart aan de VUB en de UGent al snel het driedubbele betaalt. Bovendien moet je bij andere universiteiten vaak nog een supplement betalen bij het volgen van een sessie, terwijl zo'n instapbedrag eerder uitzonderlijk is in Leuven.

Dat de helft van de studenten een sportkaart heeft, betekent nog niet dat die ook daadwerkelijk wordt gebruikt. Cijfers hierover zijn er echter niet, omdat er geen toegangscontrole

is op het sportcentrum. Een actiepoint voor volgend jaar, geeft Van Kelst toe. 'Toch leiden we af uit de participatiecijfers van de sporten met verplichte inschrijving, dat ons aanbod wordt gesmaakt.'

Humane sport minder

De sportkaart blijkt ongeveer even populair bij jongens als bij meisjes. Net iets meer dan de helft van de mannelijke studenten heeft een sportkaart. Bij de vrouwelijke is dat net iets minder dan de helft.

Opvallend is het verschil tussen de faculteiten. Vooral de faculteiten van de verschillende Ingenieurswetenschappen hebben bovengemiddeld vaak een sportkaart. Niet verwonderlijk leidt de faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen de statistieken met 80% van haar studenten. Studenten uit de humane wetenschappen kiezen dan weer het minst vaak voor de sportkaart.

LOFEHACK

Sluipwegen voor de Leuvense student

Deze week: ontdek via lokaalbezetting wanneer je herexamen valt

Herexamens? Laat het je niet tegenhouden je vakantie te plannen! Via KU Loket kan je bij 'lokale en ruimtes' zien welke aula's wanneer bezet zijn. Als je ongeveer weet waar je herexamen mogelijk kan plaatsvinden, is het een koud kunstje om de bezetting van de verdachte aula's te checken voor de maanden augustus en september. Even kijken op welke dag je prof het lokaal gereserveerd heeft *et voilà*, laat die zorgeloze zomer maar komen!

Heb je zelf een tip om het studentenleven aangenamer te maken, mail dan naar lifehack@veto.be.

(Karen Aerts)

Democratie of dictatuur?

Turkije en het regime van Recep Tayyip Erdogan

Turkije en Erdogan lagen al langer onder vuur, maar sinds de coup lijkt de democratie in het land nu echt wel ten grave gedragen. Hoe scherp is dat onderscheid tussen democratie en dictatuur nu?

Tekst Maarten Langhendries en Jef Cauwenberghs
Beeld Pjotr Hubin

Is Turkije nu een democratie of is het definitief afgegleden naar een dictatuur? Het antwoord is niet simpel 'ja' of 'nee', daar is iedereen het over eens. 'Het is nog altijd een democratie', zegt Dirk Rochtus, professor internationale politiek aan de Letterenfaculteit van de campus Antwerpen, voorzichtig. 'Maar wel een democratie met structurele fouten.'

'Het land is geen van beide', bevestigt Dries Lesage, als professor verbonden aan het Gentse Instituut voor Internationale Studies. 'Turkije lijkt op een democratie met een meerpartijstelsel, verkiezingen en een tamelijk pluralistische pers, maar dat is grotendeels een façade.'

'De formele democratische instellingen zoals verkiezingen zijn er nog wel', gaat Rochtus verder, 'maar ze staan onder zware druk.' Mete Öztürk, voormalig hoofdredacteur van Zaman België, spreekt in dat verband dan weer van een 'democratuur': 'Erdogan is legitiem verkozen, maar zijn autoritaire regeerstijl, de afschaffing van de scheiding der machten en het feit dat zowat alle media door de staat gestuurd worden, maakt dat we bijna kunnen spreken van een dictatuur.'

Continuïteit of breuk?

Over het feit dat Turkije absoluut geen volwaardige democratie genoemd kan worden,

is er dus een vrij grote consensus. Over de vraag of de figuur Erdogan zo een echte breuk met het verleden betekent, heel wat minder. 'Sinds 2011, toen de AKP-partij (*de partij van Erdogan, red.*) een absolute meerderheid haalde, staat alles in het teken van Erdogans machtsuitbreiding', aldus Öztürk. 'Het land is er de voorbije drie jaar enorm op achteruitgegaan op vlak van democratie.'

'Turkije is altijd een autoritaire democratie geweest', stelt Rochtus echter. 'Machtshebbers probeerden altijd al op een forse manier hun inzichten door te drukken, ook de kemalisten (*aanhangers van Atatürk, de eerste president van de Republiek Turkije, red.*) vroeger. Omdat zij zich echter meer op het Westen richtten, bleven wij wat blind voor de middelen die men toen gebruikte.'

'Turkije is vooral een land dat al decennialang gekenmerkt wordt door een verschrikkelijke machtsstrijd, en de laatste jaren is die gewoon nog erger geworden', schetst Lesage pessimistisch. 'Alle machtsgroepen in het land hebben in het verre en recente verleden naar ondemocratische middelen gegrepen en een vuil spel gespeeld.'

'Er is continuïteit in die zin dat de verschillende politieke groepen elkaar nog steeds niet vertrouwen', gaat hij verder, 'en dat de democratische instellingen zoals justitie geen garanties bieden op veiligheid. Ofwel

ben je aan de macht en ben je zeker van bescherming, ofwel sta je bloot aan vervolging.'

De aantrekkingskracht van Erdogan

Is er dan geen enkel verschil tussen Erdogan en zijn voorgangers? Toch wel, stelt Rochtus: 'Hij voert een veel radicalere politiek dan vroegere politieke groepen dat deden. In het verleden was er toch meer de mogelijkheid tot debat. Dat is nu niet meer het geval.' Ook Öztürk benadrukt het stijgende gebrek aan persvrijheid in het land: 'Alle media worden nu door de staat gestuurd.'

In het verleden slaagde ook geen enkele machtsgroep in het land, of dat nu kemalisten of gülenisten waren, erin om zich gedragen te weten door de 'gewone' Turken, de meer gelovige volksmassa van Anatolië. 'Bij de doorbraak van de AKP in 2002 had je voor het eerst in de moderne geschiedenis een beweging die, zeker vanaf de verkiezingen 2007, de helft van bevolking achter zich heeft', zegt Lesage. 'Die legitimiteit is een zeer belangrijk verschil met vroegere politieke elites.'

Waar komt die grote legitimiteit nu vandaan? 'Erdogan is een meesterstrateeg. Hij

'Turkije is een democratuur'

METE ÖZTÜRK
VOORMALIG HOOFDREDACTEUR
VAN ZAMAN BELGIË

gebruikt ook goed de trauma's van het volk om angst te zaaien', meent Öztürk. Rochtus onderscheidt drie aantrekkingsfactoren: 'Hij heeft de islamitische Turken weer een stem gegeven, de economie aangezwengeld en van Turkije weer een regionale macht gemaakt.'

En zeker dat laatste wordt volgens Lesage in het Westen vaak over het hoofd gezien: 'Als je kijkt naar wat er geopolitiek rond Turkije allemaal gebeurd is de voorbije jaren, en naar de manier waarop het Westen zich daar gemengd heeft, is het vanuit een Turks perspectief helemaal niet zo vreemd om voor een ongebonden koers te gaan en zich regionaal te willen manifesteren.' De Turkse grootmacht heeft dus al een turbulente geschiedenis achter de rug, en het lijkt er niet beter op te worden in de toekomst.

'Alle machtsgroepen in het land hebben een vuil spel gespeeld'

DRIES LESAGE,
PROFESSOR UGENT

Geen Erasmusstudenten naar Turkije

Consternatie na de coup in Turkije. Nu het hele land overhoop ligt, ligt ook de Erasmusdroom van enkele Leuvense studenten die naar Turkije wilden vertrekken aan diggelen.

Tekst Simon Thys

Omwille van de coup in Turkije deze zomer is geen enkele student naar Turkije vertrokken dit academiejaar. 'De studenten zijn individueel gecontacteerd door de faculteiten. De studenten en Erasmuscoördinatoren van de faculteiten hebben vervolgens bekeken welke alternatieve bestemmingen mogelijk waren. Ze moesten daar flexibel mee omgaan want de deadlines waren natuurlijk allemaal voorbij', aldus Karine Op de Beeck, verantwoordelijke van het Internationaal Studenten- en Personeelsmobiliteit. 'In totaal waren er niet veel studenten dus ik denk dat ze allemaal wel een Erasmusbestemming hebben gekregen.'

Overall gevaar

Stabiliteit en veiligheid zijn niet dominerend in Turkije, dat vindt ook Pinar Neval Senturk, een Turkse studente uit Istanboel die er een master in Leuven heeft op zitten. 'Turkije ligt in het Midden-Oosten, dus dat is dichterbij onveilige regio's. We zijn daarboven ook geen lid van de Europese Unie en onlangs was er de coup. Maar veel problemen zijn eerder Europees dan Turks, zoals de vluchtelingencrisis en de terreurdreiging', meent Senturk.

Of Senturk op een hypothetische Erasmus naar Turkije zou vertrekken? 'Daar moet ik nee op zeggen. Ik denk dat het de juiste beslissing is om het Erasmusprogramma naar Turkije tijdelijk te annuleren. Het is natuurlijk om studenten te beschermen maar anderzijds hebben we gezien dat terrorisme en gevaar overal in de wereld is. Naar mijn mening is Turkije niet veel gevaarlijker dan België of Frankrijk. Ik voel me niet veilig in Turkije, maar ik voel me ook niet veiliger in België', vertelt Senturk.

'Veel problemen zijn eerder Europees dan Turks'

PINAR NEVAL SENTURK
TURKSE STUDENTE

Weinig Turkse academici naar KU Leuven

Ondanks de massale leegloop aan Turkse universiteiten als gevolg van de coup deze zomer, krijgt de KU Leuven opvallend weinig nieuwe aanvragen binnen.

Tekst Simon Thys

In de nasleep van de staatsgreep in Turkije op 15 juli afgelopen zomer vielen massaal ontslagen aan de Turkse universiteiten. Ongeveer 20.000 docenten werden op non-actief gesteld, meer dan 1.500 decanen van verschillende universiteiten werden voorgedragen voor hun ontslag en vier rectoren van universiteiten werden effectief ontslagen.

Weinig aanvragen

Een hele boterham dus, maar in Leuven is daar weinig van te merken. 'Er zijn niet opvallend veel extra aanvragen van Turkse academici aan de KU Leuven', aldus Annemie Dumoulin van Human Resources, de dienst die buitenlands personeel aanwerft voor de KU Leuven. 'Eenmalig waren er eens vier aanvragen op een dag, waarbij de reden was dat de betrokkenen zich niet meer veilig voelden in Turkije.'

'We doen wat extra inspanning om de mensen te helpen binnen de mate van het mogelijke. We proberen begrip te tonen voor hun situatie', zegt Dumoulin.

'Toelating kan enkel als buitenlandse studenten al in België verbleven en liever wilden blijven'

'We doen wat extra inspanning om de mensen te helpen binnen de mate van het mogelijke'

ANNEMIE DUMOULIN
HUMAN RESOURCES

Mathias Groenweghe, verantwoordelijke van International Admissions in het Midden-Oosten en Afrika

Bij de studentenaanvragen is dat niet anders. Na de coup, buiten de inschrijvingsperiode voor Erasmus, waren er plots meer aanvragen van studenten en PhD'ers. 'Toelating kan echter enkel als ze al in België verbleven en liever wilden blijven. De redenen daarvoor zijn uiteenlopend', zegt Mathias Groenweghe, verantwoordelijke van International Admissions in het Midden-Oosten en Afrika. Zijn er dan speciale maatregelen genomen? 'Op toelatingsvoorwaarden aan KU Leuven worden nooit uitzonderingen gemaakt, ook deze zomer niet.' De coup heeft dus weinig impact gehad.

Tijdslijn

De laatste jaren doorzwoom Turkije woelige waters. Veto blikt terug op een turbulente laatste 20 jaar.

2003 Wetswijzigingen

Het Turkse parlement voert wetten in die de beperkingen op vrije meningsuiting verminderen, Koerdische taalrechten versoepelen en de politieke rol van het leger inperken.

2007 Protesten voor secularisme

Tienduizenden voorstanders van het secularisme kwamen samen in Ankara om druk te zetten op eerste minister Erdogan. De premier wilt zich kandidaat stellen voor het presidentschap maar stuit op protest vanwege zijn islamitische achtergrond. De toenmalige minister van buitenlandse zaken Abdullah Gül wordt door de AKP naar voren geschoven als kandidaat. De Gülen-beweging neemt terug afstand van de AKP.

2016 Staatsgreep

Het leger voert een mislukte staatsgreep uit in Turkije. Erdogan beschuldigt Gülen van de staatsgreep op te zetten. De dagen erna worden tienduizenden ambtenaren ontslagen. Turkije overweegt ook om de doodstraf opnieuw in te voeren om een coup in de toekomst te voorkomen.

1997 Vierde coup

Het leger pleegt een vierde staatsgreep in de geschiedenis van Turkije. Het doel van de staatsgreep is om het secularisme te bewaren. Politiek en religie moeten gescheiden blijven. De toenmalige eerste minister, Erbakan van de islamitische Welvaartspartij, wordt afgezet. Erdogan was toen afdelingsvoorzitter van de Welvaartspartij in Istanboel, burgemeester van Istanboel.

2003 Erdogan eerste minister

Enkele maanden later, na de opheffing van de veroordeling, kan Erdogan eerste minister worden.

2014 Erdogan president

Eerste minister Erdogan wint de eerste directe populaire verkiezingen voor het presidentschap.

2016 Zaman onder staatscontrole

Zaman, de grootste krant van Turkije, wordt onder de controle van de staat geplaatst. Zaman is gelinkt aan Fethullah Gülen en zijn beweging.

2001 Oprichting AKP

De AKP (Partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling) wordt opgericht uit de asen van de islamitische Welvaartspartij.

1998 Welvaartspartij verboden

Het Constitutionele Hof verbiedt de islamitische partij Welvaartspartij. Erdogan wordt tot 10 maanden gevangenisstraf veroordeeld en wordt verboden om politieke activiteiten te ondernemen.

Recep Tayyip Erdoğan

2011 Erdogan derde termijn

Erdogan begint aan zijn derde termijn als eerste minister.

2002

AKP wint verkiezingen

Na de verkiezingsoverwinning van de AKP kon Erdogan geen eerste minister worden wegens zijn veroordeling. Abdullah Gül werd eerste minister. Fetullah Gülen werkt vanaf dan samen met de AKP voor enkele jaren.

2013 Geziparkprotesten

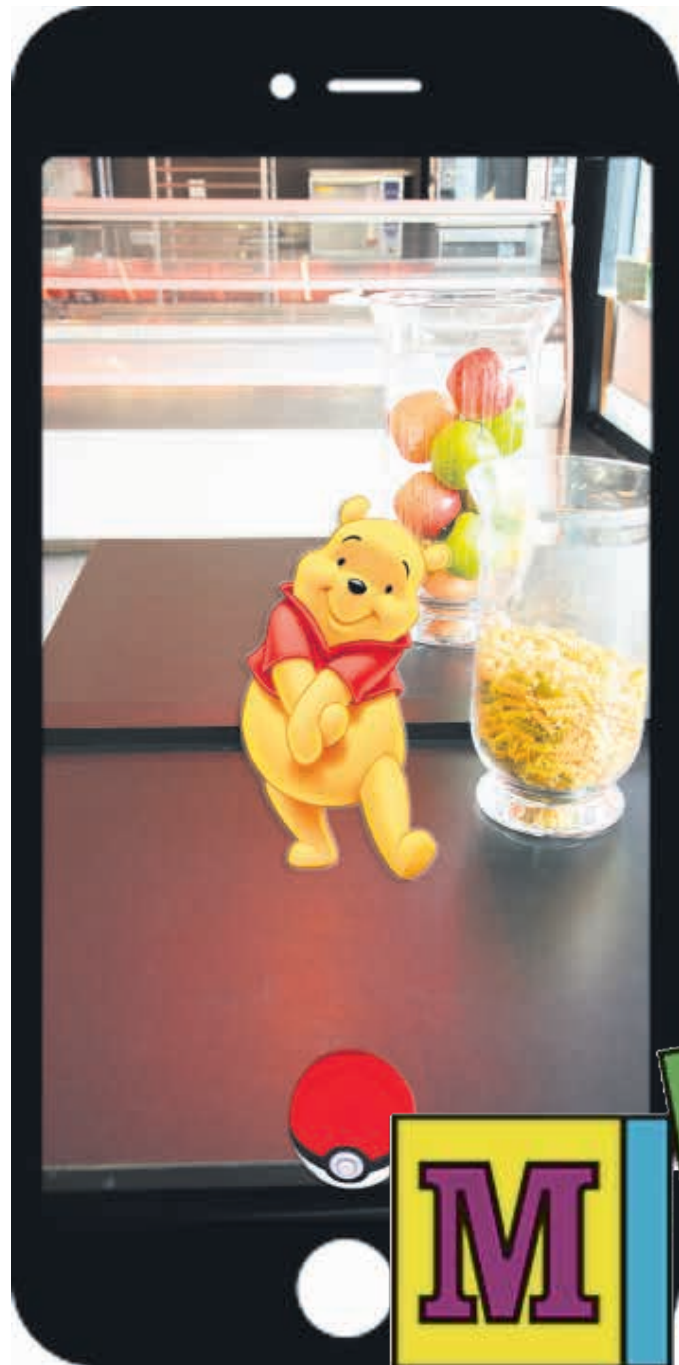
Het Taksimplein vormt het centrum van protesten tegen het autoritaire beleid van eerste minister Erdogan. Ze worden de Geziparkprotesten gedoopt omdat de betogingen begonnen waren om groen in Istanboel te bewaren. Naar schatting namen 3,5 miljoen mensen deel aan de protesten, verspreid over bijna 5.000 demonstraties in Turkije. 22 mensen werden gedood en meer dan 8.000 raakten gewond. Erdogan stuurde aan op fel politioptreden waarop Gülen zei dat hij premier is maar niet premier van het hele volk.

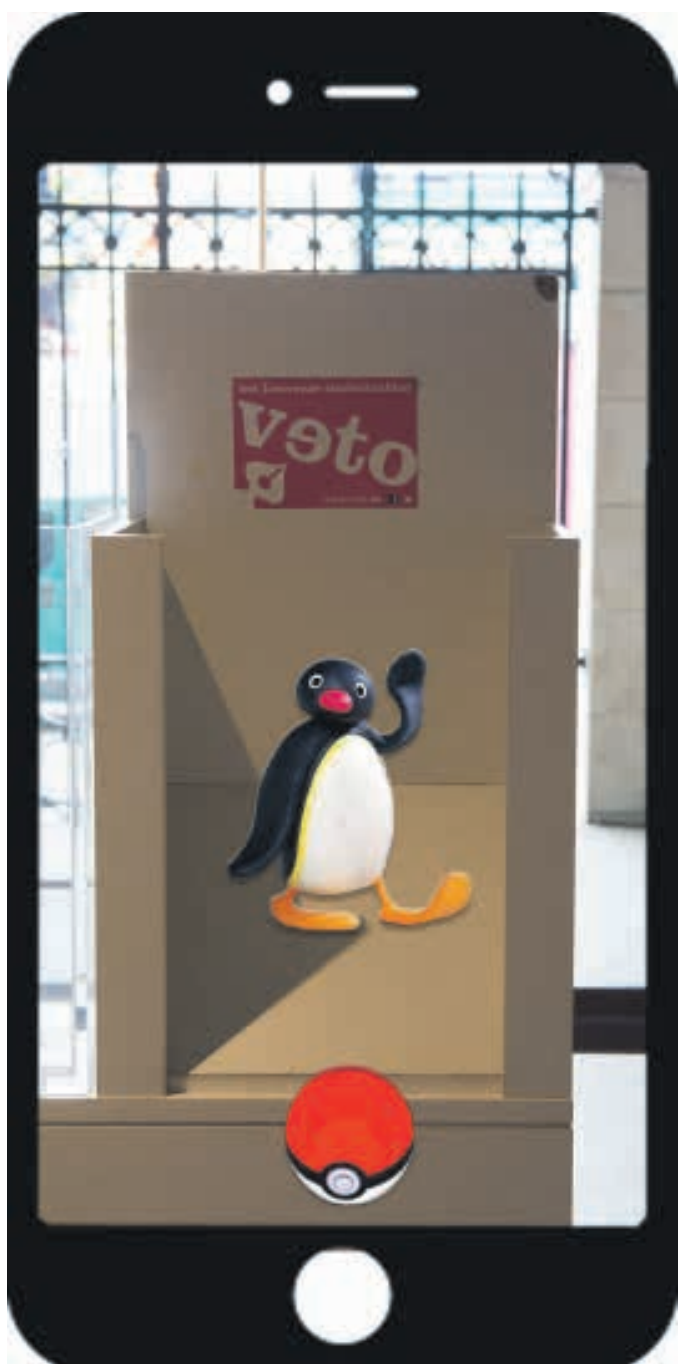
2013

Gülenbeweging elimineren

De krant Taraf publiceert documenten van een bijeenkomst van de Nationale Veiligheidsraad in 2004 waaruit blijkt dat de regerende AKP de Gülenbeweging wil 'eliminieren'.

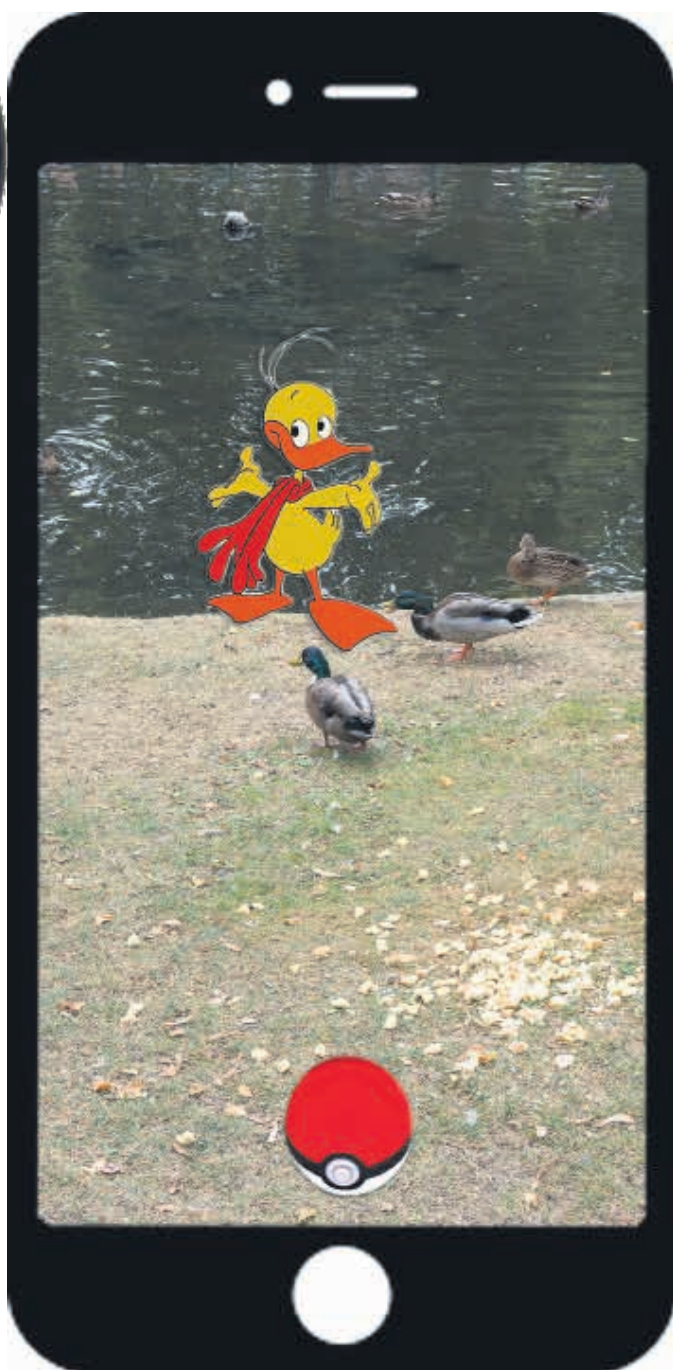
M U S

Beeld Anneleen van Kuy

lyck en Kalina De Blauwe

REEKS: KU LEUVEN OP MAAT

Studeren met een ontwikkelingsstoornis

Elke student aan de KU Leuven weet het: studeren is geen sinecure. Dat geldt zeker voor de studenten die de weg met een ontwikkelingsstoornis moeten afleggen.

Tekst Eva Sevrin
Beeld Josje Kerkhoven

Vorig academiejaar waren er 563 studenten met een ontwikkelingsstoornis ingeschreven aan de KU Leuven. De aantallen namen de laatste jaren sterk toe, dus ook in 2016-2017 is de kans groot dat er weer studenten bijkomen.

Ontwikkelingsstoornissen zijn neurologische of psychologische aandoeningen die belemmeringen vormen in de ontwikkeling. Bepaalde gevolgen hiervan kunnen universiteitsuitval initiëren. Vandaar dat deze studenten toegang krijgen tot bepaalde faciliteiten die hen ondersteunen en die hen gelijk proberen stellen aan de andere studenten.

Strikt aanmeldingsproces

Om deze faciliteiten aan te vragen moet je beperking eerst erkend worden. Daarvoor is een bewijs van specialisten nodig. Het proces is sterk gereguleerd, en kan daardoor soms als hoogdrempelig ervaren worden.

Sommige studenten horen foutief via-via dat hun diagnose niet erkend wordt of gaan ervan uit dat ze niet onder de doelgroep vallen. 'We worstelen er altijd mee dat die term 'functiebeperking' de ene persoon wel aanspreekt en de andere niet. Maar we vinden daar tot op heden geen alternatief voor', vertelt Liesbeth van Heden, zorgcoördinator aan de KU Leuven. Ook belangrijk is dat je je aanvraag voor de deadline binnenbrengt. 'Het eerste jaar wilde ik faciliteiten aanvragen, maar was ik daar te laat

'Met dyslexie gaat lezen en schrijven nu eenmaal trager'

MARKOEN MERTENS
STUDENT MET DYSLEXIE

voor. Heel typisch ADD!' vertelt Victoria, een studente met ADD.

'We werken inderdaad met een strenge deadline, maar dat is noodzakelijk als we de examenfaciliteiten op tijd in orde moeten krijgen', legt Van Heden uit. 'Daarbij, als een student zich na de deadline toch nog aanmeldt, zullen we nog steeds bekijken of we hem of haar op andere manieren kunnen begeleiden.'

Iedereen langere examentijd!

De meest toegewezen examenfaciliteit is $\frac{1}{3}$ langere examentijd. Een optie die heel wat stress van de schouders van de studenten neemt. 'Van mijn extra examentijd heb ik al vaak gebruik gemaakt', vertelt Markoen Mertens, een bachelorstudent geneeskunde. 'Met dyslexie gaat lezen en schrijven nu eenmaal trager.' Heidi Mertens van de dienst Diversiteit vertelt dat er momenteel een proefproject loopt

dat de mogelijkheid onderzoekt om $\frac{1}{3}$ langere examentijd te bekomen voor alle studenten aan de KU Leuven. 'Dat zou in een inclusief beleid passen. Ook het stigma van de studenten die het echt nodig hebben wordt daarmee verminderd.'

Anke Demulder, die haar masterproef over het effect van langere examentijd voor studenten met ADHD maakte, stelt dat de resultaten van haar onderzoek een langere examentijd aanmoedigen. Zij zag dat zowel de studenten met ADHD als de studenten zonder functiebeperkingen hoger scoorden. 'Maar wat vooral opmerkelijk was, was dat de studenten met ADHD vertelden dat ze zich opvallend meer relaxed voelden. Gewoon de mogelijkheid om langer te kunnen doorwerken nam een bepaalde druk weg.'

Faciliteiten op maat

Uiteraard zijn er nog andere faciliteiten om de studenten tegemoet te komen. Er is echter geen kant-en-klaar faciliteitenpakket per diagnose. 'Dat moet niet te streng worden vastgelegd allemaal. Nu wordt dat echt *case by case* bekeken', vertelt Katlijn Malfliet, vicerector Diversiteitsbeleid. 'We zitten samen per student, kijken wat de specifieke noden zijn en bespreken dan welke nodige faciliteiten we kunnen aanreiken', legt Liesbeth Van Heden uit.

Voor studenten met dyslexie is er de optie om aan alle professoren een digitale versie van de teksten te vragen. 'Als je dan over de tekst gaat met je muis wordt die luidop voorgelezen', vertelt Aaron, een student geschiedenis met dyslexie.

'Bepaalde faciliteiten zijn niet mogelijk maar we proberen dan te blijven nadenken samen met de student', vertelt Van Heden.

'Aan de universiteit van Amsterdam had ik een individuele begeleider die me bij het studeren hielp, maar hier in de KU Leuven is dat geen optie.' Vertelt Victoria.

'Bij ADHD ligt het grootste knelpunt inderdaad bij het studeren doorheen het academiejaar', baamt Van Heden.

'We kunnen studenten naar diensten studiebegeleiding verwijzen maar we kunnen hen niet individueel begeleiden. Daar zijn geen middelen voor.' Faciliteiten kunnen ook niet tegen de eindtermen van bepaalde opleidingen ingaan. Zo mogen er wel punten voor spelling worden afgetrokken op bepaalde specifieke termen of wanneer spelling apart gequoteerd wordt. 'Dat begrijp ik wel', lacht Markoen, 'als ik later dokter ben en de diagnose van een patiënt verkeerd spel, kan dat wel problemen geven.'

'Het eerste jaar wilde ik faciliteiten aanvragen, maar was ik daar te laat voor. Heel typisch ADD!'

VICTORIA
STUDENT MET ADD

Iedereen heeft wel iets

Helaas is dit beleid niet vanzelfsprekend. Er zijn nog steeds heel wat vooroordelen verbonden aan studeren met een functiebeperking. 'Mensen denken vaak dat je gewoon lui bent', vertelt Victoria. Ook Alex, een student met ADHD en een autismespectrumstoornis, baamt dat: 'Soms denken professoren dat je niet oplet, of dat je niet gemotiveerd bent.' Wanneer je langer blijft zitten tijdens examens kan dat sceptische blikken van je medestudenten en zelfs van je professoren opleveren.

'Een keer liet ik bij een mondeling examen mijn papier zien waarop stond dat ik recht had op langere voorbereidingstijd. De prof reageerde toen erg bot en ik heb uiteindelijk geen langere tijd gekregen. Ik wou daar toen ook niet tegenin gaan', vertelt Aaron.

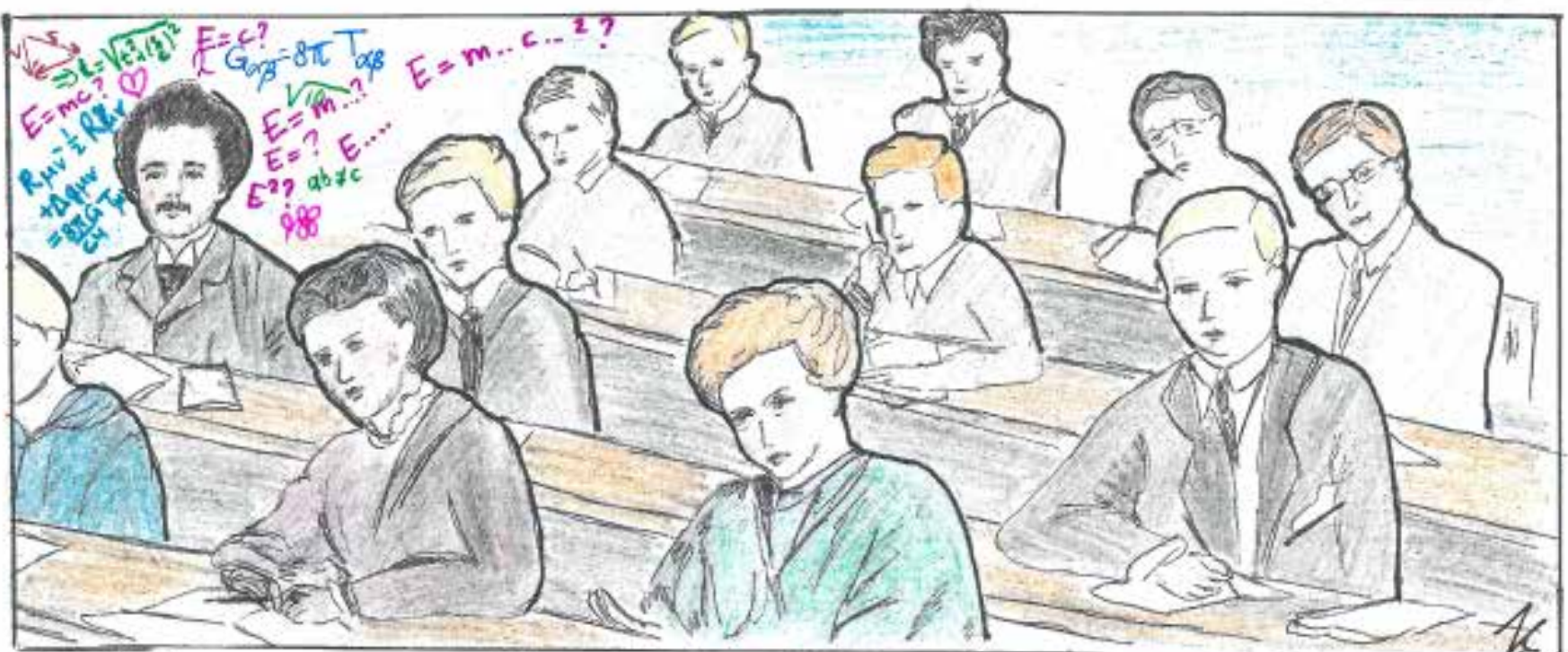
'Er komt soms wel weerstand van docenten, het is echt duidelijk dat dit nog geen verworven zaak is. Docenten sensibiliseren is daarom belangrijk', vertelt de vicerector. Voor echte sensibiliseringscampagnes voor medestudenten en docenten zijn echter momenteel geen middelen, melden de zorgcoördinatoren. 'Maar we merken dat studenten daar dus ook mee zitten', vertelt Van Heden. 'Het is zelfs een reden waarom studenten zich eerst niet willen aanmelden.' Dat bevestigt Alex: 'In het tweede semester had ik daar wel spijt van, dus toen heb ik me alsnog opgegeven.'

De getuigen zijn het unaniem eens: de faciliteiten zijn een noodzakelijke tegemoetkoming. Begrip van je omgeving is echter een belangrijke factor, ook voor de acceptatie van jezelf.

Aaron, Victoria en Alex zijn fictieve namen

'Mensen denken vaak dat je gewoon lui bent'

VICTORIA
STUDENT MET ADD

Toelatingsexamen literatuurgeschiedenis, Polytechnikum Zürich, 1894
Albert had soms moeite om zijn hoofd erbij te houden...

Genderquota voor straatnamen?

Het valt misschien weinigen op, maar bijna alle straten en pleinen die naar een persoon zijn vernoemd in Leuven, zijn vernoemd naar mannen. En nu komt daar nog een mannennaam bij.

Tekst Vinsent Nollet
Beeld Lisa Van der Auwera

Het plein aan kunstencentrum OPEK krijgt binnenkort een nieuwe naam, het Victor Broosplein. Vernoemd naar de bekende Leuvense architect en ontwerper van het gebouw. Dat vindt Groen een gemiste kans. 'Bij nieuwe straatnamen duiken zelden of nooit vrouwen namen op', stelt Hilde Van Wichelen, Leuvense gemeenteraadslid voor Groen. Ze diende een alternatief voorstel in om dat pijnpunt te belichten, het Marie Thumasplein.

Heet hangijzer

Uit een telling blijkt dat in Leuven 218 straten en pleinen vernoemd zijn naar een persoon. 195 daarvan dragen een mannennaam, slechts 23 die van een vrouw. 'Wij hebben in het verleden al gewezen op het belang van een inhaalbeweging', stelt Van Wichelen. 'Nu zagen we echter opnieuw een mannennaam. Wij stelden Marie Thumas voor als naam voor de conservenfabriek aan de Vaart die bij vele Leuvenaars welbekend is en behoort tot ons industrieel erfgoed.'

Sp.a stelde een genderneutraal alternatief voor, het Douaneplein, naar de vroegere functie van het gebouw. Beide partijen vroegen om hun voorstellen in overweging te nemen, maar daar ging de meerderheid niet op in. 'Het staat nochtans letterlijk in het huishoudelijk reglement van de bevoegde commissie om de voorkeur aan vrouwen namen te geven in plaats van

aan mannen namen', benadrukt Van Wichelen. (zie kader, red.)

Karin Brouwers, gemeenteraadslid voor CD&V, nuanceert: 'De commissie stelde zelf het Victor Broosplein voor. Die regels zijn ook geen wetten. Het gaat nog steeds om een voorkeur en daarop is zo nu en dan een uitzondering mogelijk.'

What's in a name?

De dominantie van mannen namen in het straatbeeld houdt verband met het historisch onevenwicht in het maatschappelijk belang van mannen en vrouwen. Daarom wil Groen een grotere mate van gelijkwaardigheid in de naamgeving weerspiegeld zien: 'Je kan je afvragen wat nu het belang is van een naam, maar zoiets draagt bij aan ons maatschappelijk bewustzijn. Als je voortdurend op een man stuit bij het zoeken naar betekenisvolle figuren in de stad, zou je bijna denken dat vrouwen niet van belang kunnen zijn. Ik vind deze kwestie daarom een vorm van maatschappelijke ontwikkeling en geen fait divers', besluit Van Wichelen.

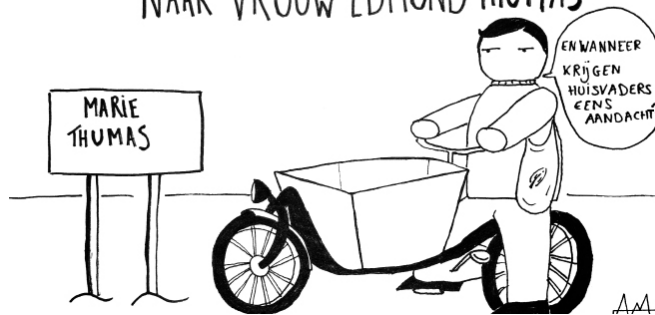
'Natuurlijk leeft die thematiek', benadrukt ook Brouwers. 'In dit geval leek Victor Broos gewoon een betere keuze. Hij was een veelzijdig architect met een eigen stijl waar de Leuvenaars terecht trots op mag zijn. Het blijft echter nog steeds een uitzondering.'

Commissie toponymie

Wanneer er in Leuven een nieuwe straat- of pleinnaam nodig is, wordt een verzoek gedaan bij de commissie toponymie, een speciale commissie die zich bezighoudt met het benoemen en onderzoeken van straat- en pleinnamen. Zij sturen dan een voorstel naar het schepencollege, die dat vervolgens voorlegt aan de gemeenteraad.

Het huishoudelijk reglement van die commissie verschaft sinds enkele jaren afspraken en principes waar in de mate van het mogelijke rekening mee gehouden moet worden bij de selectie van nieuwe namen. Verwijzing naar fysiek herkenbare zaken is belangrijk, maar ook de link met het collectieve geheugen, een gemakkelijk lees- en schrijfbaar zijn en ten slotte het vermijden van persoonsnamen. Indien er toch een persoonsnaam gekozen wordt, gaat de voorkeur uit naar vrouwen namen of verwijzingen naar bevolkingsgroepen die ondervetegenwoordigd zijn, en in laatste instantie mannen namen.

PLEIN VERNOEMD
NAAR VROUW EDMOND THUMAS

Pilootproject voor jongeren met beperking

Ook jongeren met een beperking denken na over hun toekomst. Pilootproject ToekomstSporen geeft jongeren en hun ouders een duwtje in de rug.

Tekst Karen Aerts

Het project ToekomstSporen wil jongeren met een beperking of chronische ziekte begeleiden in de overgang van adolescentie naar volwassenheid. Het is een vervolgproject op Magenta, dat al vijf jaar lang ouders van kinderen met een beperking ondersteunt. ToekomstSporen wil ook de jongeren zelf aan het woord laten.

Workshops

Noor Seghers, projectleider van ToekomstSporen, verduidelijkt: 'Jongeren tussen 15 en 25 kunnen tegelijkertijd met hun ouders workshops volgen.' De workshops draaien rond thema's die belangrijk zijn om de overgang naar volwassenheid te maken.

Het doel van het project is tweeledig. 'We willen jongeren en ouders de kans geven om met mensen in een vergelijkbare situatie heel vrij van gedachten te wisselen. Daarom splitsen we de groep op. Jongeren werken met jongeren, ouders met ouders', legt Seghers uit. Daarnaast is het de bedoeling om het gesprek in het gezin op gang te trekken. 'We merken dat van beide kanten vaak dingen niet uitgesproken worden', zegt Seghers. 'Door hen apart op hetzelfde thema voor te bereiden, proberen we zulke gesprekken op te starten.'

Doelpubliek

ToekomstSporen richt zich op jongeren met verschillende vormen van beperkingen. Tijdens de proefperiode, die in augustus van dit jaar op zijn einde liep, werd er zowel gewerkt met een groep met een mentale beperking als met een groep met een meervoudige beperking. 'Bij die laatste was het niet mogelijk om een klassieke groepsbenadering toe te passen', licht Seghers toe. 'Daarom hebben we tijdens het proefproject enkel met de ouders gewerkt. Er zijn ideeën om in de toekomst ook die jongeren te kunnen betrekken, maar voorlopig is dat nog niet gelukt.'

Een andere pilootsetting was bedoeld voor jongeren die naar het gewone onderwijs gaan, maar die doelgroep bleek moeilijk bereikbaar. 'We zijn er niet in geslaagd om binnen de tijdsperiode van het proefproject een voldoende grote groep bijeen te brengen', geeft Seghers toe. 'Slechts één jongere had zich ingeschreven. Daarom konden we enkel een bijeenkomst voor ouders organiseren.'

Voor de rest was het proefproject een succes. De duale opzet met ouders én jongeren is in België trouwens uniek. 'We willen er graag mee verder gaan', besluit Seghers. 'Ook jongeren die in het gewone onderwijs zitten, of in plaats van een mentale een fysieke beperking hebben, kunnen baat hebben bij gesprekken over hun toekomst. We hopen dan ook nieuwe trajecten van ToekomstSporen te kunnen opstarten.'

Centrum voor Levende Talen cvo

Het CLT is een erkend centrum voor volwassenenonderwijs (cvo) in samenwerking met

KU LEUVEN

Onze taalcursussen staan open voor iedereen (vanaf 16 jaar).

Arabisch, Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, Italiaans, Japans, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Spaans, Turks, Zweeds en e-leren Engels, Frans, Portugees, Spaans en Zweeds

OPENDEUR met proefflessen
24 september 13:30 tot 16:30

Inschrijving: - online doorlopend tot en met 15 oktober 12:00
- op het secretariaat: elke werkdag van 9:00 tot 12:00 en van 16:00 tot 20:00
zaterdag van 9:00 tot 12:00

Start van de lessen: vanaf maandag 26 september

Dekenstraat 4, LEUVEN

016 32 56 61

www.clt.be

clt@kuleuven.be

Interview met Iraanse onderzoeker*

Transgenders in Iran

Op homoseksualiteit staat de doodstraf in Iran. Toch voert het land, na Thailand, wel de meeste geslachtsoperaties uit. Een Iraanse onderzoeker* legt ons uit hoe conservatisme zich verhult in progressiviteit.

Tekst Eva Sevrin
Beeld Seppe Duwé

De Iraanse onderzoeker is geboren en getogen in Iran. In 2009 wou ze haar masteronderzoek doen naar transgenders in haar land. Zes maanden leefde ze samen met transgenders, om dan te horen dat ze haar verzamelde data niet mocht gebruiken. Nu woont ze in België, en gebruikt ze haar data alsnog aan de Universiteit Gent.

U deed kwalitatief onderzoek naar transgenders in Iran, maar dat werd vroegtijdig stopgezet?

'Transgender is een brede term. Niet alle transgender personen willen een operatie ondergaan, terwijl dat in Iran toch verplicht is voor transgenders. Vandaar dat ik spreek over transseksuelen.'

'Het is zeer moeilijk om dit onderwerp te bespreken in Iran. Meestal is de universiteit een overheidsorganisatie en dan zijn er strenge richtlijnen voor waar je wel en niet mag over praten.'

'De grondwet legt enkele limieten op aan seksualiteit en gender. Er is een zeer strikt binair beeld van gender waar mensen aan moeten beantwoorden, en je mag deze twee categorieën niet overschrijden.'

Spreekt het erkennen van transgenders een binair beeld van gender niet net tegen?

'Daar is eigenlijk waar het heel interessant wordt. Dat is ook de reden waarom ik over transseksuelen spreek. Want sekse en gender is in Iran hetzelfde. En er zijn slechts twee sekses: mannen en vrouwen. Dus zodra je je anders voelt, ben je transgender. Dat wordt dan verklaard met de uitspraak dat je brein niet compatibel is met je lichaam. Het is heel binair: je moet gewoon wisselen van geslacht en alles is weer in orde.'

'Iedereen die zich anders voelt, wordt in hetzelfde hokje geduwd. Er is maar één stempel en dus opteert iedereen voor een geslachtsoperatie. Simpelweg omdat dat de enige geaccepteerde oplossing is en hun enige mogelijkheid om 'normaal' te zijn.'

Als er geen enkele vorm van continuüm is, en je enkel man of vrouw kan zijn, hoe gaat het proces dan zijn gang?

'Een dokter verwijst hen door naar een psychiater, deze geeft hen de diagnose van transgender. De rechtbank moet hen dan erkennen, en vanaf dan wachten ze gedurende enkele weken op de operatie.'

Enkele weken?!

'Inderdaad! Een plotse *switch* en je bent volledig hersteld. Velen weten niet eens wat er gebeurt met hen. Dat wordt ook niet uitgelegd.'

'Ze moeten de operatie volledig ondergaan: er zijn geen middenwegen of afwijkingen. *Cross-dressing* is verboden. Het is enkel in de wachtperiode tussen de erkenning van de rechtbank en de operatie dat je je mag kleden als het andere geslacht. Je hebt geen enkele keuze. Er is enkel dat ene moment waar je het ene geslacht bent en het volgende ben je het andere.'

'Daarna word je ook niet opgevolgd. Wanneer de operatie voorbij is, ben jij ook in orde. Je bent genezen. Vanaf dan moet je terug de samenleving in en voor jezelf kunnen zorgen.'

En hoe verloopt de operatie zelf?

'Problematisch! Er is totaal geen onderzoek naar hoe de operaties moeten worden uitgevoerd. Sommige chirurgen presenteren zich als rasech-

te pioniers, maar ze zijn op geen enkele manier verbonden aan een internationale organisatie. Ze hebben totaal niet de nodige kennis!'

'Een van de mannen met wie ik praatte was een uitzonderlijk intelligent persoon. Hij vertelde me dat de psychiater die hem zei dat hij een transseksueel was, niet eens het verschil kende tussen een homoseksueel en een transgender. De psychiater is gewoon een ambtenaar. Hij zit daar en bestempelt iedereen als transgender die

'Zodra je je anders voelt, ben je transgender'

niet in het traditionele binaire beeld past.'

Dit moet toch sporen achterlaten op de persoon in kwestie?

'Ik heb mensen ontmoet die zich achteraf voelden alsof ze de foute keuze hebben gemaakt. Ze zijn niet meer welkom in hun familie, ze zijn suïcidaal, ze voelen zich verminkt en hebben geen enkele vorm van seksueel genot meer.'

Als alle alternatieven worden doodgezwegen, hoe kunnen mensen de procedure dan nog stopzetten? Is dat zelfs mogelijk?

'Slechts 30% van de Iraniërs heeft toegang tot het internet. De meesten spreken ook enkel Farsi. Het internet wordt daarbovenop nog eens gefilterd. Facebook wordt gefilterd, Twitter wordt gefilterd. Dus maar een fractie van de bevolking heeft toegang tot informatie.'

'Toch is er een plek voor transgenders waar een dialoog kan plaatsvinden. De meesten die doorheen de procedure gaan hebben geen steun van hun familie meer. Daarom leven ze samen in gemeenschapshuizen. Ik heb daar gedurende zes maanden praktisch met hen samengewoond.'

'Hier wordt dus een plek gecreëerd met verschillende mensen met verschillende ideeën en

verschillende ervaringen die toch allemaal door hetzelfde proces moeten gaan.'

'Iemand die ik daar leerde kennen en waar ik bevriend mee raakte, besepte ergens in het midden van het proces dat ze een lesbienne is en geen transgender. Nu leeft ze in Duitsland.'

Dus ze is veilig?

'Ja, ze is veilig! Ze leeft in Duitsland met haar partner van toen. Het is een geweldig verhaal dat ik voor mijn eigen ogen heb zien ontrollen.'

'Sommige mensen beseffen dat ze verschillend zijn, gewoon door daar te zitten en naar anderen hun verhalen te luisteren. Dat is iets dat enkel kan gebeuren wanneer er dialoog mogelijk is. Dan verandert intersubjectiviteit in kennis.'

Er is dus heel wat mis met het huidige beleid, maar dat kan je toch ook niet gewoon afschaffen?

'Ik herinner me dat één van de discussies is uitgelopen tot een gigantische ruzie. Je kan je inderdaad voorstellen dat de geslachtsoperatie de enige uitweg is die je in staat stelt een normaal leven te leiden. Dan wil je je daaraan vasthouden. Ik heb toen proberen uitleggen dat ik niet tegen operaties ben, dat ik hen niet veroordeel. Als je transgender bent en je wil een operatie: doe het.'

'Maar als je dat niet wil, als je transgender bent of gewoon gender *non-conforming*, dan moet er een alternatief zijn.'

Waar hoopt u dan op? Stelt u zelf een alternatief voor?

'Ik zie het niet meteen veranderen in Iran. Natuurlijk heb ik hoop, maar ik zie geen grote veranderingen gebeuren.'

'Het is belangrijk dat wanneer ze in hun eigen land niet veilig zijn, ze dat ergens anders wel zijn. Dat ze asiel kunnen aanvragen in een ander land en daar eindelijk zichzelf kunnen zijn. Hoe meer beleidsmakers dit horen en ervan op de hoogte zijn, des te beter. Met informatie kan een dialoog beginnen, en dat is het begin van alles.'

Om politieke redenen blijft De Iraanse onderzoeker (links) liever onherkenbaar in beeld. De dame naast haar is Ghislaine, transgender.

© Danny Eeraerts

Danny Eeraerts onderzoekt met Transgenders in beeld waar de grenzen tussen man en vrouw liggen. Aandachtige kijkers zullen misschien ontdekken dat die grens er helemaal niet is. Zijn expositie was twee weken in bibliotheek Tweebronnen te bezichtigen, en zal hierna als reizende collectie ook andere bibliotheken verrijken.

* Omwille van anonimiteitsredenen is de naam van de Iraanse onderzoeker uit het artikel gehaald.

fABULEUS 20

Een terugblik op twintig jaar theater en dans

Dans- en theaterhuis fABULEUS is twintig jaar jong. Dat wordt gepast gevierd met een compilatievoorstelling in de Stadsschouwburg, een fototentoonstelling en... een overzicht in Veto.

Tekst Gilles Michiels

Persbeelden Clara Hermans

fABULEUS wordt twintig. Die verjaardag gaat in het dans- en theaterhuis voor jongeren, dat sinds 2011 in OPEK resideert, gepaard met een terugblik op de tien voorbije jaren. fABULEUS mag op zijn twintigste de jeugdpuukels dan wel achter zich laten, toch is het zijn dansers en acteurs nog niet ontgroeid.

Al in zijn oergedaante in 1991, als een tweemaaljaarlijks internationaal theaterfestival, ligt de focus op de jeugd. Langere projecten zitten er op dat moment nog niet in. Pas als festivalcoördinator Dirk De Lathauwer in 1995 vaststelt dat de vluchtigheid van een festival niet toelaat om jonge spelers en dansers structureel te begeleiden, richt hij audities in. Meteen dagen veertig kandidaten op. In 1996 is fABULEUS een productiestructuur geworden, als deelproject van de landelijke jeugddienst Artforum.

Risico's

De keuze voor jonge uitvoerders heeft als gevolg dat de zorg en omkadering van een jeugdwerking even belangrijk zijn als het puur artistieke. In 2001 getuigt De Lathau-

'fABULEUS is een organisatie die per definitie risico's neemt'

MICHIEL VANDEVELDE
CHOREOGRAAF

negen onervaren dansers in handen te geven van jonge makers. Dat maakt van fABULEUS per definitie een organisatie die constant risico's neemt.'

Die aanpak wordt uiteindelijk beloond wanneer de organisatie in 2003 voor het eerst een projectsubsidie krijgt van de Vlaamse Gemeenschap. Als het drie jaar later, op zijn tiende verjaardag, ook structureel gesubsidieerd wordt, splitst fABULEUS zich af van Artforum. Vanaf dan staat het op zijn eigen benen. In 2010 wordt fABULEUS samen met Braakland/ZheBilding (*tegenwoordig Het nieuwstedelijk, red.*) tot stadsgezelschap benoemd.

wer, inmiddels artistiek leider bij de organisatie, in deze krant over de problemen die dat toen nog opleverde bij de subsidieronde: 'De ene commissie zegt dat ze aan jeugdwerking doen en wij daar niet onder vallen omdat het om cultuur gaat, terwijl de andere commissie ons zegt dat ze zich bezig houden met cultuur en dat het bij ons toch eigenlijk om jeugdwerking gaat.'

Vanaf 2000 zet fABULEUS, naast de jongeren uit audities, in op een tweede groep: de 'jongprofessionelen'. Dat zijn recent afgestudeerde spelers, dansers of makers, voor wie de organisatie al vroeger een professionele context wil bieden.

Michiel Vandeveld zette bij fABULEUS zijn eerste danspassen. Hij kreeg als pas afgestudeerde de kans om de dansvoorstelling *Love Songs* te maken. Vandeveld vindt dat een moedige keuze. 'Er is lef voor nodig om

Groter draagvlak

In zijn twintigjarig bestaan zal fABULEUS meer dan 90 producties gerealiseerd hebben. Is er in die periode een groter draagvlak gecreëerd voor kinder- en jeugdtheater? De Lathauwer stelt een fundamentele verandering vast. 'In het begin vulde fABULEUS een gat in de behoeften die er toen waren. Jongeren hadden toen weinig kansen om artistiek omkaderd te worden. Nu heeft werken met jongeren een volwaardige plek ingenomen in het podiumlandschap.'

Daarvan getuigt onder meer de Jeugdtheaterprijs, die tussen 2005 en 2010 werd ingericht en waarvoor fABULEUS tweemaal genomineerd werd. De rol van voortrekker in het jeugdtheater deelt fABULEUS in Vlaanderen met onder meer het Brusselse BRONKS en het Gentse De Kopergieterij. 'Vroeger

moesten wij de grote makers vragen om met jonge dansers en acteurs te werken. Tegenwoordig komen zij zelf naar ons omdat ze voorstellingen willen maken met kinderen of jongeren.'

Verjaardagsfeest

Wat heeft het twintigste verjaardagsfeest te bieden? Het grootste wapenfeit is uiteraard de compilatievoorstelling met zang en dans op 19, 20 en 21 oktober waaraan meer dan honderd acteurs zullen meewerken. De voorstelling, die op zichzelf staat, zal fragmenten bevatten uit de 48 producties die fABULEUS in de laatste tien jaar maakte.

Die insteek heeft volgens De Lathauwer meerdere voordelen. 'Voor de leek kan het een goede en representatieve introductie zijn tot fABULEUS. Deze voorstelling kan zo tot publieksverbreding leiden. Acteurs, dansers en makers zullen dan weer voor het eerst het grote geheel kunnen zien: voor hen is deze voorstelling ook een reünie. En

voor onszelf is het alsof we op onze verjaardag een fotoalbum openslaan en onze eigen evolutie kunnen bewonderen.'

Naast de voorstelling in de Stadsschouwburg zijn momenteel twaalf uitvergroete productiefoto's van Clara Hermans in het OPEK te bekijken. Nog tot 1 november kan het grote publiek een bod doen op de beelden.

'Tegenwoordig komen veel makers zelf naar ons om te werken met jongeren'

DIRK DE LATHAUWER
ARTISTIEK LEIDER fABULEUS

TENTOONSTELLING IN ARENBERG

Ex Vitro: kunst meets wetenschap

Zaterdag werd in het kader van Utopia 'Ex Vitro' geopend, een tentoonstelling rond kunst en wetenschap waaraan de KU Leuven meewerkt. Is het samengaan van beide ook aan de universiteit een utopie?

Tekst Gilles Michiels

Beeld Anneleen van Kuyck

Tussen 1 en 30 oktober zal in het Thermotechnisch Instituut op de Arenbergcampus *Ex Vitro* lopen, een samenwerking tussen Fablab KU Leuven, de Verbeke Foundation, Culturele Studies en de onderzoekseenheid Incentim. De tentoonstelling verkent de grenzen van wetenschap, techniek en kunst in de geest van Utopia. Naar aanleiding van het evenement onderzoekt *Veto* hoe de verschillende disciplines aan de Alma Mater kunnen samengaan.

Volgens de curator van *Ex Vitro* en professor Culturele Studies Anneleen Masschelein delen kunst en wetenschap een vorm van creativiteit, die vanuit een bepaald denken vertrekt. 'Al zijn de gevolgde protocols in de wetenschap strikter. Kunst kan een vrijplaats bieden om te denken wat mogelijk is. Wetenschappen ook, maar ze denken praktischer en kunnen zo de kunst dan weer tot dienst zijn.'

In het FabLab van co-curator Marc Lambaerts gaan kunstenaars met hoogtechnologisch materiaal aan de slag. Toch merkt Lambaerts dat de kloof tussen beiden gigantisch blijft. 'Kunstenaars en wetenschappers spreken een andere taal: wetenschappers willen problemen oplossen terwijl die zich bij kunstenaars puur praktisch gezien vaak niet stellen.' Is vertaling dan niet op zijn plaats aan een universiteit die zoveel disciplines omhelst?

Heliofoon

Vicerector voor Cultuur aan de KU Leuven, Katlijn Malffiet, stelde reeds een medewerker aan om de samenwerking tussen kunst en wetenschap te bevorderen. Malffiet ziet veel raakvlakken tussen de disciplines. 'Vergeet niet dat Vesalius' anatomische prenten, die technisch indrukwekkend zijn, wat de achtergrond betreft gemaakt zijn door het atelier van Titiaan.'

De vaste speler aan de KU Leuven wat betreft kunst en wetenschap blijft natuurlijk het Artefact Festival in STUK, waar vorig jaar nog een heliofoon werd voorgesteld, die licht in geluid omzette. Verder laat ook Existenz, een cultureel project van masterstudenten Burgerlijk Ingenieur Architect, zich inspireren door architectuur, wetenschap en kunst.

Een van de verwezenlijkingen van het nieuwe beleidsspoor moet PiLoT1 worden, een project aan het Conservatorium waarin leerlingen van de afdeling Beeldende Kunst zich zullen baseren op het werk van wetenschappers. De inspanningen om kunst en wetenschap te verenigen mogen dan mooi zijn, toch merken

'Kunstenaars en wetenschappers spreken een andere taal'

MARC LAMBAERTS
DIRECTEUR FABLAB LEUVEN

de meesten dat er buiten hun vakgebied weinig tijd overblijft voor samenwerking.

Strandbeesten

Tijdens de opening van *Ex Vitro* werd een van de legendarische strandbeesten van Theo Jansen voorgesteld. De strandbeesten zijn grote geraamtes, gemaakt uit plastic buisjes, die beginnen te wandelen als het waait. Jansen maakt jaarlijks een nieuw beest en laat ze na de zomer 'uitsterven'. De goede eigenschappen neemt hij mee in het ontwerp van een nieuw, beter dier. De nieuwste beesten zijn uitgerust met watersensoren en beschikken over een mechanisme dat hen verhindert om weg te waaien. Volgens Jansen, zelf een wetenschapper, moeten de strandbeesten ooit

'De strandbeesten leven volgens de wetenschap niet, maar misschien in de kunst wel'

BRUNO GODDEERIS
PROFESSOR BIO-
INGENIEURSWETENSCHAPPEN

kunnen leven.

Op de openingsdag leidde Marc Lambaerts een debat over de kwestie tussen kunstenaars en wetenschappers. 'Veel hangt af van wat je leven noemt', erkent hij zelf. 'Biochemici geven daar een andere definitie aan dan Jansen, maar je merkt dat er in de beesten wel enkele bouwstenen van leven aanwezig zijn.' Bruno Goddeeris, professor Bio-ingenieurswetenschappen, erkent dat de strandbeesten door de wind inderdaad tot leven lijken te komen. 'Dat delen ze met planten, die hun energie uit het zonlicht halen en dus afhangen van een natuurelement. Maar om echt te leven missen de strandbeesten de mogelijkheid om zich te vermenigvuldigen.'

'Het evolutionaire aspect is inderdaad nog beperkt', bevestigt ook collega Tom Wenseleers. Wenseleers spreekt liever over een *Intelligent Design*, 'vermits ze het resultaat zijn van het creatieve en technische vernuft van Jansen zelf. Jansen werkt met genetische algoritmen. Hij heeft ook een primitief zenuwstelsel weten te implementeren, wat de beesten technisch enorm vergevorderd maakt. Zelfreplicatie is nog niet mogelijk, maar via evolutionaire algoritmen zie ik Jansen het ontwerp van die strandbeesten wel nog verder verfijnen.'

De strandbeesten illustreren in elk geval hoe dicht techniek en wetenschap bij kunst aanleunen. Goddeeris legt uit: 'Vanuit een wetenschappelijk standpunt leven de strandbeesten niet, maar misschien wel vanuit een bepaald kunstconcept. In zo'n concept zou je trouwens ook kunnen zeggen dat de natuur kunst produceert, maar dat doen we niet. Het Lam Gods is technisch even fantastisch, maar dat noemen we kunst omdat er een humane ziel in zit.' En zo mondt een wetenschappelijke vraag uit in een kunstopvatting.

Expo Tracing the Future

Tracing The Future is nog tot 20 november op de vijf Leuvense locaties te bekijken. Met uitzondering van de tentoonstelling van Yto Barrada in M-Museum Leuven is het kunstencourours gratis toegankelijk.

In het tentoonstellingsparcours 'Tracing The Future' heeft de zoektocht naar een ideale wereld zich op vijf Leuvense plaatsen uitgesteld. Een droom die de kijker uitdaagt en zichzelf durft bevragen.

Tekst Gilles Michiels
Beeld Kalina De Blauwe

Tracing The Future werd donderdag geopend in M-Museum Leuven, de Centrale Bibliotheek, het onderzoekscentrum KADOC, het Stadspark en het Anatomisch Theater. Het geheel van films, foto's en installaties van hedendaagse kunstenaars dat zeven weken lang wordt getoond, belicht actuele en oude utopieën met aandacht voor ecologische, politieke en sociale vraagstukken.

Het universele karakter van utopieën blijkt meteen uit het veelzijdige karakter van het parcours en de uiteenlopende verhalen die de kern van Tracing The Future uitmaken. Zo treden in Mining Section de mijn- en dokwerkers van de Amerikaan Allan Sekula in dialoog met het werk van de Belgische kunstenaar Constantin

Meunier (1831-1905). Yto Barrada palmt dan weer het M-Museum in met een tentoonstelling rond Marokko.

Het meest in het oog springend is vermoedelijk *Boven De Muur*, het bouwwerk waarmee Adrien Tirtiaux de huizen in de Vlamingenstraat en het Stadspark verbindt. Tirtiaux betrok de bewoners actief bij het denkproces en zet ook de bezoeker aan tot participatie. Waar beginnen de publieke en de individuele ruimte? Hoe beïnvloedt die veranderde ruimte de sociale sfeer? In sommige tuintjes kun je via de installatie boven de muur zomaar binnenwandelen.

Tracing The Future gaat over breuken en verbindingen. In Münster zet Martin Le Chevalier de onhaalbare utopie te kijk van de zestiende-eeuwse veroveraars die de Duitse stad wilden innemen en zichzelf aan het einde van de geschiedenis plaatsten, een geschiedenis van bloed en moreel verval. Aan het einde van de film zijn de soldaten in het huidige Münster beland, verloren gelopen in hun utopie.

Natuurkrachten

Tracing The Future gaat over de verhouding tussen mens en planeet. The Ololith Group, een collectief kunstplatform uit Londen, verkent in de film *Medium Earth* in de Centrale Bibliotheek het geologische geheugen van de aarde. Dat uit zich in het barstende beton van een ondergrondse parkeergarage met streng verdeelde vakken, maar evenzeer in de breuken van een rotspartij ver weg van de menselijke bedrijvigheid. Het zijn op elkaar inwerkende tektonische platen, die mensen en plaatsen zowel scheiden als verbinden.

Forest Law van Ursula Biemann en Paulo Tavares ten slotte brengt het Quichua volk in Ecuador in beeld, of beter: twee beelden, want in het KADOC staan twee schermen naast elkaar opgesteld. Ecuador is het enige land ter wereld waar de rechten van de natuur in de grondwet werden opgenomen. De inwoners verdedigen er hun natuurlijke rijkdommen tegen de multinationals die hun land in kaarten en functies hebben opgesplitst.

Terwijl ze hun verhaal vertellen, kijken ze je op het eerste scherm recht in de ogen. Op het tweede scherm spreken ze naar een plaats buiten het kader. De kijker ziet die niet en is zo niet langer een medestander, maar een buitenstaander. Op die manier laat Tracing The Future je, terwijl je droomt, bewust zijn van een moeilijk wegdroombare realiteit. Een haalbare utopie moet wel iets van beide hebben.

RECENSIE PANTSERKRUISER POTEMKIN

Wachten op Godot in Sovjetstijl

Onder de vleugels van het project Eigen Kweek bracht Theatercollectief RAF deze week zijn surrealistische kijk op de Sovjet-Unie. Voor diepgaande kritiek was er echter weinig plaats.

Tekst Maarten Langhendries

De titel *Pantserkruiser Potemkin* roept natuurlijk meteen associaties op met de filmklassieker van de Russische regisseur Sergej Eisenstein uit 1925. Hoewel in se een propagandafilm, is deze film technisch nog steeds zo vernieuwend en visueel zo sterk dat ze er na bijna een eeuw nog steeds staat.

Deze voorstelling van theatercollectief RAF belooft echter niet meer dan af en toe een ironische knipoo naar Eisensteins drama te bevatten. Het stond natuurlijk wel in de sterren geschreven dat de wieg die vanaf het begin van de voorstelling op het podium kampeerde, op een bepaald moment van de trap achteraan het podium zou rollen.

Wat de twee wél gemeenschappelijk hebben: de USSR, oftewel de Unie voor Socialistische Sovjetrepublieken, zoals een van de twee hoofdpersonages het nadrukkelijk scandeert. Hier wordt echter geen reclame gemaakt, maar wel het anonimiserende en bureaucratische karakter van het almachtige systeem gefileerd.

De revolutionaire, heldhaftige muiters uit de film zijn hier maar zielige, uitgebluste matrozen. De twee hoofdpersonages probe-

ren vooral niet te verdwalen in het onverklaarbare regelmoeras van de Sovjet-Unie en kiezen er in plaats daarvan maar voor om zoveel mogelijk inert te blijven. Wachten op Godot in Sovjetstijl. Onzinnige, absurde rituelen die enkel vadertje Stalin (nadrukkelijk neerkijkend vanop een groot doek) snapt, bepalen de indeling van de dag.

De twee Russen hebben weinig anders te doen dan zitten, oefenen op hun klarinet of hoorn en af en toe wat rondjes lopen. Ondertussen proberen ze het grijze bestaan toch een klein beetje te verlichten met stiekeme scheuten vodka. Een enge clown, die vooral een duiveltje in het doosje zou blijven, doorbreekt die fragiele balans.

Anarchistische clown

De plaaggeest stelt hun drang naar evenwicht danig op de proef in allerhande absurde situaties, iets wat ze uiteindelijk bijna met hun leven moeten bekopen. Die absurdistische uitspattingen à la Monty Python en het grijzige geroutineerde leven van de twee matrozen genereren de spanningsboog waaruit het stuk zijn kracht haalt.

Maar ondanks het feit dat je vaak met grote ogen naar de bizarre acties van de anarchistische clown zit te kijken, schiet het stuk soms te veel alle kanten op om echt goed over te komen. Bij sommige scènes zit je je ook af te vragen wat nu eigenlijk de meerwaarde vormt.

Pantserkruiser Potemkin blijft ook te veel steken in (vaak zeer gemakkelijke en weinig originele) kritiek op exclusief het Sovjetsysteem en slaagt er niet in het stuk breder open te trekken naar de bureaucratische waanzin die eigen is aan alle totalitaire systemen (en misschien ook aan onze democratie). Alle grollen ten spijt, voelt het stuk door zijn voorbijgestreefd en te exclusief thema nooit echt relevant aan.

De Sovjet-Unie in zijn hemd zetten kan nog steeds een originele insteek zijn voor theater, maar hier blijft het kritische karakter toch te beperkt om écht stof tot nadenken te bieden. Achteraf blijft er weinig hangen en heb je niet echt het gevoel een urgent of scherp stuk gezien te hebben. Pantserkruiser Potemkin blijft zo toch vooral een gemiste kans.

Ondertussen proberen ze het grijze bestaan toch te verlichten met stiekeme scheuten vodka

Colofon

Veto

's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38

Fax - 016 22 01 03

veto@veto.be

veto.be

twitter.com/veto_be

instagram.com/veto_be

facebook.com/vetoleuven

snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 1

Dinsdag 27 september 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR

Simon 'artikels uploaden op veto.be vanuit Word' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.

Brecht 'de vliegende drinkbussen van Tom Steels' Castel

REDACTIE

Martijn 'tegen tirannieke senioren op lijn 2' Stoop, Anneleen 'voorzichtigheid bij het hanteren van een romanescos' van Kuyck, Arne 'alcohol, maar dan serieus.' Sonck, Bavo 'Nys, Naomi 'Bonny, Simon 'online ruzies' Thys, Eva 'bijen' Sevrin, Gilles 'Gelukkige verjaardag Noah en Aragorn Fuhrmann!' Michiels

SCHRIJVERS

Karen 'de schaal-mayonaise-die-geen-schaal-yoghurt-is van de Alma' Aerts, Margot 'De Boeck, Nora 'Het gevaar van screenshots' Sleiderink, Katrien 'Dreesen, Annemie 'Vermeulen, Ana 'Van Liederkerke, Jef 'hoverboards' Cauwenberghs, Maarten 'de schadelijke gevolgen van het luisteren naar Bazar!' Langhendries, Jente 'de angst om geen grappig antwoord te vinden op de colofonvraag' Van Lindt, Vinsent 'swarm' Nollet

BEELD VOORPAGINA

Anneleen van Kuyck, Pjotr Hubin, Jef Cauwenberghs

FOTOGRAFEN

Anneleen van Kuyck, Annemie Vermeulen, Bart Heleven, Kalina 'de gevaren van Pokémon GO' De Blauwe, Seppe Duwé, Simon 'ingroeieende teennagels' Leclercq

TEKENAARS

Anneka Robeyns, Martijn Stoop, Josje 'colofonvragen_hollanderproof_maken' Kerkhoven, Lisa 'Van der Auwera

KU LEUGEN

Thomas 'sensibiliseringscampagnes' Winters, Klaas 'mopjes over metasensibilisering' Van den Broeck

EINDREDACTIE

Simon Grymonprez, Brecht Castel, Arne Sonck, Eva Sevrin, Paul-Emmanuel Demeyere, Gilles Michiels, Jasper 'clickbait' Van Loy, Simon Thys

VORMGEVING

Tim 'fou' van Eijzelen, Simon Grymonprez, Brecht Castel, Anneleen van Kuyck, Josje Kerkhoven

ADVERTENTIES

Alfaset cvba - alfaset@loko.be

016 22 44 38w

DRUKKERIJ

Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE

9.000 exemplaren

ISSN-NUMMER

0773-5162

ABONNEMENTEN

Wil jij elke week een Veto in de bus?

Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?

Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., *Waarvoor zou jij sensibiliseren?*) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Bridgeclub
Pieterman

Bridgecursus
voor studenten

12 gratis lessen,
Leopold I-straat 19,
Leuven

dinsdagavond 19u30
start 18 oktober

Inschrijving en info :

63piotr@gmail.com

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen
met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

ALMA MENU

www.alma.be
[f/almakuleuven](https://www.facebook.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.instagram.com/almakuleuven)
[@almakuleuven](https://www.tiktok.com/@almakuleuven)

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

Ma

Ajuinsoep - Romige witlofsoep met gerookt spek
Vleeskroketten met peperroomsaus en fijne boontjes
Nasirolletjes met tomatensaus en chinese kool
Koniginnehapje
Zalmfilet met choronsaus en wortelbalkjes

Di

Seldersoep - Bonensoep
Spaghetti bolognese
Vegetarische balletjes in mosterdsaus en romanescos groenten
Tirolerschnitzel met witte kool in roomsaus en aardappelen
Halve kip met appelmoes en gebakken aardappelen

Wo

Spaanse tomatensoep - Noedelsoep met tofu
Hamburger met rode kool
Vegetarische Mexicaanse steak, bieslooksaus en raapblokjes
Koniginnehapje
Gemarineerde ribbetjes met slaatje en aardappelblokjes

Do

Milanese soep - Soep van zongedroogde tomaten en pasta
Macaroni met ham en kaas
Alma veggie hamburger met slaatje
Gevulde kipfilet met mozzarella in Siciliaanse saus en broccoli
Steak met rode wijn saus en forestière groenten

Vr

Kippensoep - Groentesoep met Griekse yoghurt
Kalkoensteak met erwtes op z'n Frans
Vegetarische gyros met Griekse pasta en slaatje
Boomstammetje met spinazie in roomsaus
Stoofvies met slaatje

Nieuw op Gasthuisberg!
broodje.alma.be

Bezoek ons zeker op het
Studentenwelkom!

KU LEUGEN

Ontdek de wereld, begin met eerst nog een jaar te verspillen aan een ManaMa

Debat tussen twee kopstukken minder interessant dan verwacht

Student Landbouwingenieur geeft studies nu al op

Debbie: "Te veel hooi op mijn vork genomen"

Evaluatie Oase project bij Wiskunde & Fysica

Patrick: "Goh ja. Warm."

Media: "Begrotingscijfers van Van Overtveldt kloppen niet"

Van Overtveldt: "Tututut. Enkel de volgorde klopt niet."

Mijn handtas is een stort. Tot ik aan de vuilbak kom.

Mijn boekentas is een stort. Tot ik thuis kom, dan is mijn thuis een stort.

Navraag

— Meryame Kitir —

‘Racisme? Iedereen die in de mijn werkte was een beetje zwart’

Enkele weken geleden kwam Meryame Kitir in het oog van een storm terecht toen Luc Van Biesen (Open Vld) haar aanmaande ‘terug naar Marokko’ te gaan. Maar haar koffers heeft Kitir allerminst gepakt.

Tekst en beeld Jef Cauwenberghs

Met een beetje vertraging en de nodige haast vleit Meryame Kitir zich op de sofa neer. Ook voor haar is het werkjaar net stevig gestart. Plenaire vergaderingen, zittingen, fractiebijeenkomsten, ze kon nog net een gaatje vinden in haar drukke agenda voor een gesprek over racisme, haar roots en de rol van de sossen.

Dag mevrouw Kitir, fijn dat u wat tijd voor ons heeft, minder fijn wat u afgelopen weken meemaakte in de Kamer. Is racisme iets wat wel al vaker uw pad gekruist heeft?

Meryame Kitir: ‘Eigenlijk niet. Ik heb het geluk dat ik uit een Limburgse mijnwerkersfamilie kom. Racisme was mij nagenoeg onbekend, iedereen die in de mijn werkte was een beetje zwart. Dat ik er uitgerekend in het huis van de democratie voor het eerst mee geconfronteerd werd, was dan ook zeer spijtig. Racisme is nooit aanvaardbaar, daarom dat het ook zo belangrijk was om dat voor het oog van de camera aan te kaarten en uit te klaren.’

Prominent racisme lijkt wel op haar retour. Hoe kunnen we het bestrijden?

‘In de eerste plaats door dialoog. We moeten met elkaar praten en dat gesprek blijven aangaan. Als je hard tegen hard speelt, kom je niet tot oplossingen. Het is pas als dialoog niet werkt dat er sancties moeten komen. Discriminatie is nog altijd wijdverspreid zowel op de arbeids- als op de huurmarkt. Als we via ‘praktijktesten’ mensen op heterdaad op discriminatie kunnen betrappen, kunnen we ze ook bestraffen.’

Het probleem is namelijk vaak dat concreet bewijs van racisme en/of discriminatie ontbreekt. In mijn geval heb ik geluk gehad dat genoeg mensen rondom mij ook daadwerkelijk meneer Van Biesen de bewuste woorden hoorden zeggen. Maar dat is spijtig genoeg niet altijd het geval. Racisme blijft heel vaak onder de radar.’

Wil dat zeggen dat u een onbezonnen studententijd had?

‘Mijn jeugd was een fijne periode waar ik met veel plezier op terugkijk. Toch was ze niet rooskleurig. Na mijn studie Handel in het middelbaar had ik nog verder willen studeren maar in het jaar dat ik 18 werd, is mijn vader gestorven. Omdat we een groot gezin van elf kinderen hadden, ben ik dicht bij huis gebleven om voor mijn zusjes en broertjes te zorgen. Graag was ik kleuterleidster geworden maar uiteindelijk heb ik boekhouden in avondonderwijs gevolgd. Toch berg ik die droom niet op. Ooit wil ik terug studeren, liefst sociologie of filosofie.’

Bahamaleaks

Maar tegen alle verwachtingen in werd u dus federaal parlementslid. Een beetje atypisch voor iemand met een verleden in de mijncités en bij Ford Genk. In welke mate hebben die ervaringen u gevormd?
Nooit had ik gedacht dat ik met mijn parcours

in het parlement zou eindigen. In mijn geval heeft mijn verleden mij gevormd tot de persoon die ik nu ben. Als mijnarbeidersgezin hadden we het thuis niet breed. Ik moest zelf gaan werken om mijn rijbewijs te kunnen halen of mijn jeansbroeken te betalen. Ik moest bijbaantjes nemen en nachtshiften aan de band draaien om mijn huurrekeningen te kunnen betalen nadat ik als achttienjarige alleen ging wonen.

Dat alles heeft me wel geholpen om vroeg zelfstandig te worden. Ford Genk was dan weer een klein dorp waar je in aanraking kwam met mensen met verschillende situaties en problemen. Wat ik daar leerde en zag, nam ik ook mee naar mijn job als parlementslid. Die combinatie van parlementariër en fabrieksarbeider ben ik tot 2014 blijven maken.’

‘Je kan wel pensenkermessen bezoeken, maar je moet weten wat er echt leeft bij de mensen’

Maakt een gebrek aan dat soort contact vele andere politici niet realiteitsblind?

‘Ik wil hier niet doorgaan op andere politici. Wel wil ik benadrukken dat het ongelooflijk belangrijk is dat een politicus contact blijft houden met zijn werkveld. Je kan wel nota’s en studies lezen maar daardoor snap je de gevoeligheden nog niet. Je kan wel pensenkermessen en voetbalwedstrijden bezoeken, maar je moet ook weten wat er echt leeft bij de mensen. Die voeling en toetsing met de realiteit moet er altijd zijn.’

Hoe bevalt het leven op de oppositiebanken u eigenlijk?

‘Iedere politicus wil natuurlijk beleid voeren, want dan kan je dingen veranderen. Maar goed, de kiezer heeft gekozen en oppositie is ook wel nodig om controle uit te oefenen.’

België lijkt soms wel in brand te staan. Niet makkelijk om dan vanuit de dug-out te moeten toekijken.

‘Inderdaad, vooral in deze periode zou ik eigenlijk liever niet in de oppositie zitten. Het is stuitend om te zien wat voor onrechtvaardige beslissingen deze regering neemt. Mensen moeten altijd maar langer werken, water wordt duurder, elektriciteit wordt duurder, studenten moeten meer inschrijvingsgeld betalen enzovoort. En dat allemaal in tijden van Panamaleaks. Als iedereen in dit land nu eens gewoon de belastingen zou betalen zoals hij of zij dat zou moeten doen, dragen we allemaal ons steentje bij. Op die nagel wil ik echt wel blijven kloppen.’

‘Het is sp.a of stoppen met de politiek’

In hart en nieren

Ik merk dat u als fractievoorzitter van sp.a erg bedreven bent in het oppositievoeren. Maar waarvoor zou u de huidige regering een pluim willen geven?

(denkt na) ‘Voor de privacywetgeving. Het kan toch niet dat bedrijven als Facebook zomaar aan al onze gegevens kunnen? Het is goed dat daar in België tegen wordt opgetreden.’

Terug naar uw eigen fractie met de bekende leuze ‘het is de schuld van de sossen! Durft u, al dan niet namens de socialistische partij, de hand in eigen boezem steken?’

‘Je hoort wel eens vaker dat het de schuld van de sossen is maar wat mensen vaak vergeten is dat ook wij in een coalitie zaten, hetzij met CD&V hetzij met VLD, en de beslissingen dus niet alleen aan ons waren. Als onze partij ooit alleen had geregeerd ben ik zeker bereid om de hand in eigen boezem te steken maar we leven nu eenmaal in een democratie. De sp.a is ook veel te klein om een volledige schuld op zich te nemen. Wij hebben bovendien altijd gehandeld naar het regeerakkoord en wij hebben altijd gehandeld naar hetgeen wij dachten dat we moesten doen. Kon het beter? Uiteraard, het kan altijd beter.’

Werkelijk niets dat u zichzelf zou verwijten?

‘Misschien dat we in het verleden gewoon vaker hadden moeten uitleggen waar wij als socialisten nu echt voor staan en waarom beslissingen zo belangrijk waren. Want dat hebben mensen vaak nog niet helemaal begrepen. Ze denken vaak dat succes aan hun eigen harde werk ligt en dat de politiek daar niets mee te maken heeft. Maar wat dan bijvoorbeeld met de sociale zekerheid? Die helpt toch ook mensen vooruit?’

Zou u ooit voor een andere partij dan sp.a zetelen?

‘Nooit! (overtuigd) Ik ben socialiste in hart en nieren. Het is sp.a of stoppen met de politiek.’

Tot slot: hoe zou u België anno 2016 omschrijven?

‘Er zijn wel wat uitdagingen op de arbeidsmarkt en ook fiscaal is er nog wat werk. Maar als ik dan in het buitenland over België praat dan kan ik ook weer mooie dingen benoemen zoals de natuur of het lekkere eten...’

Journalisten schrijven graag in onliners en steekwoorden.

‘Divers, creatief maar ook wel uitdagend.’